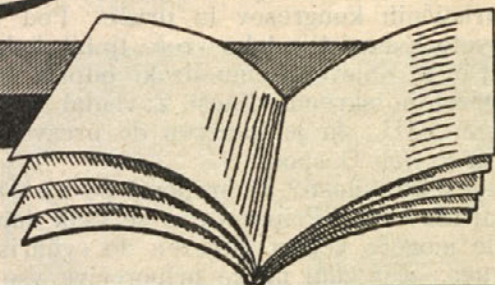

CVETJE

Letnik L.
Ljubljana

1933 - V.
Maj

M. G.:

Pozdravljena bodi ...

Pozdravljena bodi
mogočna Kraljica,
ki v zarji nebeški
blestijo ti lica.

Pozdravljena bodi,
o Mati dobrote!
Tebi se klanjamo
vdane sirote.

Pozdravljena bodi,
Kraljica prelesti;
v tebi preminejo
naše bolesi.

Pozdravljena bodi,
vseh dobrih žioljenje;
pri Tebi je lažja
bridkost in trpljenje.

Pozdravljena bodi,
usmiljena Mati,
ki čelo krasijo
ti prameni zlati.

Pozdravljena bodi,
Devica Marija,
ki majnik dehteči.
ti rože povija.

Življenje, tvojega življenja!

Leon XIII. je 28. novembra 1897 izdal pismo »Providentissimus Deus«, ki je ž njim sv. Paškala Bajlonskega imenoval za posebnega zaščitnika vseh evharističnih kongresov in družb. Pod varstvom svetega Paškala, ki je presveto Evharistijo tako vroče ljubil, kakor malokdo pred njim in za njim, naj bi se Najsvetejšemu široko odprla vsa srca. Človeštvo bi zajela prava ljubezen in iskrena edinost. Zavladal bi na svetu Kristusov mir. Zato pravi Leon XIII., da je ljubezen do presvete Evharistije največja milost, ki nam jo deli Gospod.

Kdo ne bi želel take milosti? Ti hrepeniš po njej, ki to čitaš. Enako jaz, ki to pišem. Kaj narediva? Priporočajva se vsak dan sv. Paškalu, naj nama izprosi kar le mogoče veliko ljubezen do evharističnega Gospoda. Prosiva tudi za druge. Kar zdaj pa že priporočiva vse kongrese, ki jih bo kadarkoli v čast presvete Evharistije priredila naša lepa Slovenija. Naj se pa gospodje tudi vsaj v enem govoru spomnijo tistega ljubeznivega svetnika, ki ga je Leon XIII. imenoval za posebnega patrona vseh častivcev Najsvetejšega.

Bo li sv. Paškal najino prošnjo uslišal? Brez dvojbe! Pa bo ljubezen do presv. Evharistije vsak dan lepša in močnejša. Tvoja in moja. Kako bi ne bila? Tvoje misli bodo vse bolj obkrožale tabernakelj. Rad se boš pred evharističnim Gospodom pogovarjal o Njem in o sebi. Pa tudi o svetu, ki Gospoda tako bridko potrebuje. Sam boš kaj rad živ ciborij za Gospoda. Če že ne vsak dan, pa vendarle pogosto. Tvoje življenje bo kar nekako evharistično. Začutil boš, da, celo doživel, da je Gospod življenje tvojega življenja.

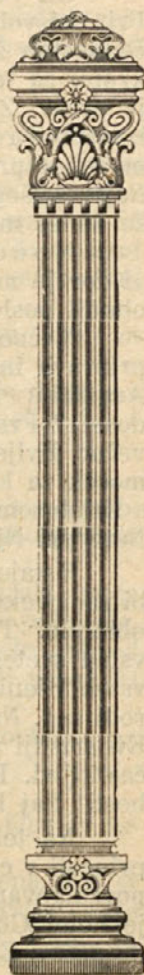
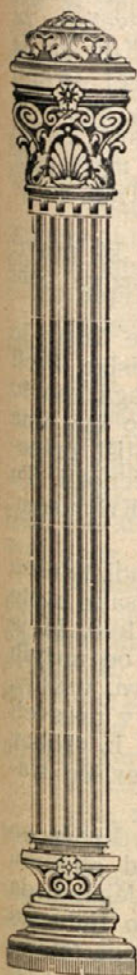
Beri, kar sledi in dobro premisli. Vsi hočemo živeti. Mar ne? Zato se smrti otepamo. Ni pa življenje telesa — vse. Veliko več je naravno življenje duše. Kaj šele nadnaravno! In prav to nadnaravno življenje ohranja presv. Evharistija. Saj govori Gospod: »To je kruh, ki prihaja iz nebes, da kdor od njega jé, ne umrje.« (Jan 6, 50.) Jasno, da tu Gospod ne misli telesne smrti. Torej govori, da presveto Zakrament obvaruje dušne smrti. Duša ima nadnaravno življenje, ako je v milosti. Presveta Evharistija nam ohranja milost; torej tudi nadnaravno življenje duše. Vzdržuje nas v milosti, ker nas varuje greha, ki je smrt duše. Kako? Zedini nas po milosti s Kristusom, krepí duhovno življenje in rast. Deluje v duši tako, kakor hrana in zdravilo v telesu. Je pa tudi znamenje in spomin Gospodovega trpljenja, ki je premagalo hudobnega duha.

Hočeš živeti? Gotovo! Potem uživaj kruh, ki je prišel iz nebes zato, da bi tvoja duša Bogu živila. Evharistični kruh je dušna hrana. Kakor opeša lačno telo, tako izgubi moči tudi duša, ki je ne bi hranili z nebeškim kruhom. Torej uživaj! Presveta Evharistija je dušno zdravilo. Kadar se krha telesno zdravje, rabimo zdravilo. Da ne oslabi duša, ali, ako je že, naj pride k nam najboljši Zdravnik, ki bo prinesel duši leka. Najsvetejše je najuspešnejše orožje. Se moramo boriti s seboj, svetom in močmi teme, sezimo po orožju.

Ali meniš, da je bilo življenje sv. Paškala kar brez bojov? No, potem bi se gotovo motil. Vedi, da je tudi svetnik potreboval dušne hrane in nadnaravnega zdravlila in božje moči. Vse to mu je bila presv. Evharistija! Brez Nje bi brat Paškal nikdar ne postal sv. Paškal.

V dušnem življenju hočemo napredovati. Zastoj ni znamenje razgibanega življenja. Naprej in zopet naprej! Beri, kaj pravi

Gospod. Tako-le govori: »Zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Kakor je mene poslal živi Oče in živim jaz po Očetu, tako bo tudi tisti, ki mene uživa, živel po meni.« (Jan 6, 55—57.) Uživaš Kristusa, živi Kristus v tebi. Kristus živi po Očetu. Kako božje lepo je to življenje! In to življenje živi tudi v tebi, ker živiš po Kristusu. Njegovo življenje je torej življenje tvojega življenja.

Sv. Paškal Bajlonski, O. F. M., slikal P. Blaž Farčnik, O. F. M.

Gospodovo življenje je življenje največje svetosti. Ali se ne bo tudi moja duša vsaj nekoliko približala tej svetosti? Kakršen je tovariš, ki ž njim pogosto občujem, tak bom tudi sam. Mislim prijatelja, ki me nadkriljuje. Kristus me neskončno presega. Mar si ne bo Njegov duh osvojil moje duše? Mi smo več, kakor telesna hrana. Zato le-to vase izpreminjamo. Kristus je neizmerno več, kakor mi. Zato on nas v Sebe izpreminja, in ne obratno.

Prejemaš Gospoda. Dobro! Tvoja duša se bo vedno bolj ponotranjila. Pri Gospodu se boš učil ponižnosti, čistosti, krotkosti, ljubezni, potrpež-

ljivosti. Zlasti pa težke postave samozataje in žrtvovanja. Ostani pri Njem, ki tako modro, ljubeznivo in uspešno vzgaja svetnike!

Kristusovo življenje je neskončno bogato. Hoče, da bi bilo tudi naše vse polno zasluženja. »Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju.« (Jan 10, 10.) Kadar prejmem Gospoda, so Njegove zasluge — moje. Vse Njegovo — moje. Takrat nisem berač. Niti v božjih očeh! To je življenje po Kristusu. Najbolj podobno življenje Njega, ki živi po Očetu.

Ali veš, kje se je naučil sv. Paškal prelepega notranjega življenja? Pri Najsvetejšem! Kje je zajemal moči za čednosti že med svetom, za čednostno življenje v samostanu? Le iz presv. Evharistije! Kdo ga je krepil za težko življenje zunaj in v redu? Zopet le Najsvetejše! Branil je presv. Zakrament pred krivoverci. Ne enkrat. Branil tako, da se je izpostavil resni nevarnosti silne smrti. Pogosto. Kakor je bil sv. Tarzicij mučenec presv. Evharistije po krvi, tako je postal sv. Paškal marternik Najsvetejšega po volji. Kdo ga je hrabil za to mučeništvo? Tisti, ki je še danes moč in krona marternikov. Jezus evharistični!

Hočemo živeti večno. Zopet poslušaj Gospoda, ki pravi: »Kdor je moje meso in pije moje kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.« (Jan 6, 54.)

Večno življenje. Kaj ni to smoter našega življenja? Saj je časno le priprava in prehod v večno. V tisto, ki pravi o njem veliki mislec, sveti Avguštin: »Videli bomo, ljubili in se veselili!« Kdo mi pomaga vse to doseči? Presveta Evharistija! »Kdor je moje meso in pije moje kri, ima večno življenje.« Najsvetejše me varuje dušne smrti. Je najboljši pripomoček za krepostno življenje. Zato je tudi poroštvo večne blaženosti. Tu s Kristusom, tam ne brez Njega! Še nekaj časa trpljenje; toda s Kristusom. Nato pri Njem večna blaženost.

Vstajenje mesa. »In jaz ga bom obudil poslednji dan.« Tudi telesno bi radi vekomaj živeli. Klico neumrjivosti nam polaga v telo vsako sveto obhajilo. Tako smo s Kristusom eno telo. Zato mora naše telo, ki je vsled svetega obhajila Kristusovo, vstati, kakor je že Kristus od mrtvih vstal. Pšenično zrno v zemlji umrje. Zaradi moči, ki v njem biva, vzklije, rodi sad. Naše telo bo v zemlji strohnelo. Tisti pa, ki so prej v presveti Evharistiji prejeli oživljajočo moč, klico vstajenja, bodo izšli iz grobov častitljivi. Kako moramo svoje telo spoštovati, četudi je le perišče slabosti! Saj bo zaradi presvete Evharistije vstalo poveljano.

Na telesu sv. Paškala je Gospod to že nekako označil. Mrliča so prinešli v cerkev. Tam je bila za pokojnega sveta maša. Med obojnim povzdigovanjem so se mrtve oči odprle in gledale Najsvetejše. Mislim, da je hotel Gospod s tem dvojce potrditi. Paškalovo res neugnano ljubezen do presv. Evharistije in pa bodoče častitljivo vstajenje Paškalovega telesa.

Naj bo presveti Zakrament življenje tudi tvojega življenja. Pa tudi mojega. Priporočajva se sv. Paškalu, da nama izprosi iskreno in močno in prelepo ljubezen do presv. Evharistije! Večkrat moliva s sv. Cerkvijo: »O Bog, ki si sv. Paškala, svojega spoznavavca, okrasil s čudovito ljubeznijo do najsvetejših skrivnosti Tvojega Telesa in Tvoje Krvi, podeli milostljivo, da bomo tisto duhovno obilnost, ki jo je iz te božje večerje prejemal svetnik, tudi mi prejemali. Amen.«

Če bi vse prebral, vse slišal in vse videl, se nujno povrneš k tisti besedi, ki vsebuje vso modrost in popolnost: Bog. Lamennais.

Dekla Lucija.

Povest iz vsakdanjega življenja.

Lucijina prva spoved.

Bilo je zgodaj spomladi in nekega dopoldne (bilo je zelo jasno in vse je dehtelo po sveži zemlji) je stopil v Lucijin razred katehet zelo slovesno in nato brez posebnega presledka povedal, da se bodo začeli danes pripravljati za sprejem svete spovedi.

V klopeh je zašumelo.

Spoved. To je tisto skrivnostno šepetanje v spovednici, da je človeka kar strah in mu gre kar mrzlo po hrbtu. In sedaj gredo tudi oni. Nekaj starejših je že bilo. Nekaj je bilo še premajhnih. Lucija bo šla.

Zvesto posluša naša Lucija. O grehih in o kesanju, o spovedi in trdnem sklepu in zadoščevanju. Vse že zna na pamet. Z mamó se večkrat pogovarjata in neko popoldne Lucija prav sramežljivo poprosi mamó, naj z njo napravi spraševanje vesti.

»Lucija, saj znaš sama. Grehe povej spovedniku in Bogu, meni ni treba.«

»Oh, mama, saj ti vse veš, kar sem storila, ko sem bila še majhna.«

»Tega ni treba praviti. Samo tisto, česar se sama spominjaš.«

»Mama, daj, pomagaj, pojdiva za hišo.«

»Dobro, grem, samo potrpi, da grem v sobo nekaj iskat.«

Mati Justina je prinesla s seboj majhen, star križ, že močno obrabljen. Ko sta sedli z Lucijo na malo kozico, je mati Justina resno pričela svoj pouk.

»Lucija, poglej ta križ. Moja stara mama je ž njim umirala, moja mama in oče prav tako. Tudi jaz upam, da ga bom tedaj lahko poljubila, ko bom umirala. In glej, pred križem se moraš za vsako sveto spoved pripraviti. Križani Jezus ti bodi kakor ogledalo za tisti notranji obraz, ki ga zrcalo iz stekla ne pokaže. Sedaj pa začniva.

Prva postava — veruj v enega samega Boga. To ni tako težko za otroke, ker dvomov še ne poznaš.«

»Kako, ali je zate težko, saj je vendar en sam Bog?«

»Ne, zame ni težko, ampak za mnoge je zelo težko. Pa ti tega še ne razumeš. Torej pri tej zapovedi nisi nič prizadeta.

Druga zapoved — Ne imenuj po nevrednem božjega imena. Ali si katerikoli rekla: Ježeš — Marička?« »Mama, sem, ko sem oponašala vaško Meto, ki zmeraj tako reče. Ali je to greh?« »Seveda ni prav. Vidiš, to moraš že povedati. Ali si se vedno lepo pokrižala?« »Ne, mama, veš včasih sem zvečer tako zaspana...« »Drugič si boš morala bolj potruditi. No, in sedaj tretja.

Posvečuj Gospodov dan.

Vidiš, tu sem jaz gledala, da si šla vedno k sv. maši. Mnogi ljudje ne gredo. In kdor nalašč ne gre, ta greši. Glej, da boš vedno zvesto hodila k sv. maši. In čez dan se v nedeljo ne sme delati težkih del. Samo, kadar je zelo velika potreba. — Pa pri maši — si bila pobožna in zbrana?«

Lucija pomisli in čez čas de: »Ne, mama, enkrat sem mislila, kako je to čudno, da tisti čisto mali angelčki pri tabernaklju nimajo nič rok in nog, ampak samo glavice in perutničke. Ali je to greh?«

Tukaj Justina ni vedela drugega odgovora — da Bog otroke drugače sodi kot odrasle. Lucija je bila s tem odgovorom močno zadovoljna.

»Spoštuj očeta in mater, da boš živel in ti bo dobro na zemlji. Ali si vedno ubogala, Lucija? Mene, očeta, kateheta in gospodično?« Lucija jasno pogleda v mamin obraz in dé: »Izvečine sem, samo parkrat ne. Gospodično sem pa zmeraj.« Pri teh besedah v zadregi pred mamo rahlo zardi. Mama, kakor da ne vidi, vprašuje dalje: »Nisi nikoli starih ljudi zaničevala? nagajala? Ali si vedno rada pomagala? Včasih je bil tudi jeziček precej dolg!«

»Res je, mama. Ah, sedaj bom vse bolj pazila.«

In peta: »Ne ubijaj!«

»O, mama, res nisem nobenega. Kvečjemu kako muho, ki mi je nagajala.«

»Si katerikrat živali mučila?«

»Ja, mama, naši mucki sem na rep papir privezala. In eni muhi, ki mi je jutraj v postelji sedla na nos, sem perutnice potrgala. Pa ne bom nikoli več.«

»Vse to moraš povedati. Ampak kratko! Glavno je, da se poslej poboljšaš!«

»Sedaj pa šesta in deveta.«

»A, kar obenem?«

»Seveda, ampak ti tega ne razumeš še dobro. Ti bom že še razložila. Ali si bila vedno sramežljiva, Lucija? Vedno čista? Lucija upre jasne oči v mamine in pravi odločno:

»Da, mamica!« Čez čas — —

»To se pravi, da, da, sem se včasih zelo rada v lužah igrala. Pa to ni tak greh, kajne, mama da ne!«

Materi Justini gre na smeh, kaj bi ji ne.

»No, in sedaj sedma in deseta: Ne krađi! Ne želi svojega bližnjega blaga! Ali je Lucija včasih kaj kradla? Sladkor? Rozine? Mandlje? Smetano? Kakšen dinar?«

»Ne, mama, dinarja nikoli.«

»In ostalo?«

»Mama, bom povedala pri spovedi. Saj si prej rekla, naj samo spovedniku povem...«

Poboljšaj se Lucija!

»In sedaj še brž osma: Kako se glasi?«

»Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega!«

Je Lucija katerikrat lagala? In žalila koga z besedami?«

»Da, mamica — ampak bom še vse premislila. Bom že še povedala. Zdaj, mislim znam, kako se vest izprašuje. Ali ni malo sitno, kaj praviš mama?«

»Seveda je — ampak mora biti.«

Tako je Lucija zrastle v modrosti pred Bogom in ljudmi, za važen korak v življenju.

(Dalje prih.)

P. GVIDO:

Mati — vzgojiteljica.

Vzgoja duše.

Kakor je skrb za telesni razvoj in telesno zdravje otroka že potrebna — vse znanje namreč ne pomaga nič, ako dorašča hirav in živčno slaboten rod — njegov duševni razvoj ne sme nikdar zastati. Kaj se pravi vzgajati? Vzgajati se pravi razvijati v otroku duševnost, jo dvigniti in storiti podobno bližnjemu vzoru, ki moraš biti

ti sama, in najvišjemu vzoru, ki je Bog. Vzgajati se pravi pritegniti otroka nase, na mater, vživeti ga v tvoje čustvo, v tvoje notranje življenje, v tvoje duševno bogastvo, v moč in silo tvoje svete vere.

To se pravi vzgajati. Ali pa veš, kdaj moraš začeti vzgajati svojega otroka? Mogoče misliš, da takrat, ko se mu prebudi razum, torej od tiste ure dalje, ki je Bogu blizu, ko mu vzide njegova notranja luč, ko zardi in s tem dokaže, da občuti samega sebe kot нравno osebnost, ki razlikuje in loči dobro od slabega. Ako tako misliš, se motiš. V četrtem, petem letu mora biti glavno delo že dovršeno. Vzgoja se mora začeti že veliko prej, že v zibelki, ne, še pred zibelko, v tvoji lastni mladosti in potem v tistem pričakovanju polnem, svetem času, ko nosiš otroka še kot brst v svojem naročju. Prva vzgoja otroka je torej oblikovanje njegovega bistva, njegovega značaja po samovzgoji matere, ki čaka na veselo uro, ko bo malo dete zagledalo luč sveta. To je temelj, na katerem moraš takoj po rojstvu dalje graditi. Ali hočeš mogoče s svojim zavednim vplivom zaostati in pustiti, da bodo drugi prej kakor ti nezavedno vplivali na otroka, ki je tvoja last? Razen tebe posega v vzgojo tvojega otroka vse, kar ga obdaja: soba, ki v njej leži, podobe in slike, ki mikajo njegovo, po svetlobi in barvah koprneče oko, glasovi, ki udarjajo na njegovo uho, četudi jih še ne razume, ljudje, ki se sklanjajo nad njegovo posteljico in se smejejo in šalijo z otročkom, pesem, ki jo poješ ob njegovi zibelki, da ga zaziblješ v sladko spanje, igrača, s katero se zabava, širni, lepi božji svet, po katerem se v svojem otroškem vozičku vozi, vse to ne odseva samo v njegovi duši, kakor odseva pooblačeno nebo v jezeru, ali kakor mimoideči v šipah okna, ne, vse to se globoko trajno zareže v probujajočo se dušo. Izrabi in dopolni te vtise in dojme. Pa še to je važno: že najmanjši otrok se lahko navadi na red, rednost in čistost, nauči se ubogati in pogrešati, ali pa te lahko cele dneve in noči tiranizira s svojim vpitjem in kričanjem, s svojo trmo in brezobzirno muhavostjo, kakor te hujše noben odrasli ne more. Kaj hočeš biti: naklo ali kladivo? Ako te tvoj otrok v svoji nežni mladosti premaga, bo njegovo »vae victis«, »gorje premaganim« mogoče obvladalo vse tvoje življenje. Kar se je zamudilo v prvih letih, ne nadomesti nobena poznejša vzgoja in nobena šola, tudi ne šola življenja, kakor je že včasih bridka. To je modrost starega pregovora: »Kar se Janezek ne nauči, se tudi Janez ne bo naučil.« Drevesce se da upogniti, drevo nikdar.

Kaj je cilj vzgoje?

Prvi cilj vzgoje je, da se razvije otrok v čvrstega, plemenitega in značajnega človeka, kakor ga dandanes rabi in potrebuje človeštvo, narod, družina. Mnogo bo v vzgoji ostalo vedno isto, četudi se časi izpreminjajo. Marsikaj pa se bo moralo ravnati po času, ki v njem živimo, po njegovih potrebah, zahtevah in nevarnostih, ki jih prinaša.

Glavna naloga vzgoje vseh stoletij pa bo, da zajame celega človeka, da neguje vse posamezne zmožnosti in jih med seboj spoji v lepo razmerje, da dozori otrok v notranje urejeno, harmonično razvito osebnost. Treba je tedaj izobraziti razum, voljo, srce in domišljijo. Sedanji čas pa zahteva, da posveti mati največ pozornosti okrepitvi volje, ker je ta stran duše v modernem človeku najbolj šibka, in vendar bi morala biti v podvojenih нравnih nevarnostih sedanjega življenja in v grozni bedi, ki se v njej nahaja človeštvo, najbolj močna in krepka. A četudi ne bi bilo izrednih razmer našega časa, ve vsak krščanski vzgojitelj, da določa ravno volja pravo vrednost človeka in da je treba zvestega in napornega dela,

da si človek to vrednost tudi zagotovi. Zakaj vprav voljo je najbolj zadel podedovani greh in jo oslabil. In vendar zavisí od zdrave volje in njene moči tako nedopovedljivo veliko za čas in večnost.

Zahteva po utrjevanju volje ni moderno geslo ali sport, ki človeštvo današnji dan za njim drvi in ga jutri, ker se ga je naveličalo, zopet brez vsake škode zavrže. Utrjevanje volje je življenjska potreba in vzgojna dolžnost, ki veže v vesti. Utrjevanje volje, pravim, da se vzgoji dobra volja, ki je vedno v skladu z božjo voljo, da se pridobi močna volja, ki vrši vkljub vsem težavam svojo sveto dolžnost.

Kako naj mati vzgaja voljo, o tem prihodnjič.

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje.

»Bolje je biti karan od modrega, kakor biti prevaran od prilizovanja nespametnih.« (Modr. 7, 6.)

Nikar ne verjemi, da imaš ti vedno prav. Človek je namreč običajno sam vase zaljubljen in le redko sodi pravično in nepristransko svojega bližnjega.

Nikar ne verjemi, da je vsaka čenča resnična, katero slišiš o svojem bližnjem. Zavedaj se, da je na svetu veliko nevoščljivosti, jeze, mržnje, antipatije, pred katerimi slabostmi tudi tisti niso obvarovani, katerim najbolj zaupaš. Ravno te slabosti so krive, da se mnogo stvari pretirava in da mnogokrat ljudje iz muhe napravijo slona.

Nikar ne verjemi, da ti drugi ljudje verjamejo tvoje pretiravanje, kajti enako kakor ti, imajo tudi oni svojo pamet in kakor ti lahko hitro presodiš, koliko je treba verjeti enemu ali drugemu, ter si temu primerno napraviš svojo sodbo, enako si tudi drugi lahko napravijo svojo sodbo o tebi, čeprav ti tega iz obzirnosti ne povedo v obraz.

Nikar ne misli, da si ti središče vsega sveta, okoli katerega se vse suče. Nespametno je zato, če misliš ter si domišljuješ, da hočejo drugi pri vsaki besedi le tebe zadeti ali užaliti. In prav tako tudi nikar ne misli, da morajo drugi pozorno pohvaliti vsako tvoje dejanje in vsako tvojo besedo, ker imajo dovolj drugih skrbi, kakor da bi vedno le nate mislili in pohvalno omenjali to, kar si itak dolžan storiti.

Nikar ne verjemi, da denar dela človeka resnično srečnega, kajti premnogo je ljudi, ki so kljub vsej množici denarja, ki ga imajo, veliko nesrečnejši kakor ti, čeprav je to zakrito tvojim očem. Zavedaj se, da imajo tisti, kateri imajo denar, tudi mnogo več skrbi, kako bi ga ohranili ali pomnožili, in končno se več kakor do siteda najesti nihče ne more, pa če bi tudi imel kdo bogastvo celega sveta.

Nikar ne misli, da se vedno le tebi krivica godi, kajti drugi, ki so okoli tebe, imajo prav tako človeško naravo in prav tiste človeške slabosti, kakor ti. In kakor si ti že neštetokrat druge užalil, ne da bi to storil ravno iz hudobije, ampak le iz gole nepremišljenosti, prav tako tudi drugi tebe ne mislijo užaliti, ampak store to mnogokrat nevede in nehote, ter si jim zato dolžan enako odpustiti, kakor želiš, da bi drugi tebi odpustili.

Nikar ne misli, da so samo tvoji otroci dobro vzgojeni, kajti na tisoče in tisoče mater in očetov je, ki so enako trdno prepričani, da so njihovi otroci najboljše vzgojeni. Zato je nespametno misliti, če je kdaj kak spor

med otroci, da so tega nedvomno vedno le tuji otroci krivi. Lahko smo namreč prepričani, da se večina mater trudi vzgojiti dobre otroke, ki imajo pa vendar kljub temu še svoje človeške slabosti, kakor pač vsak otrok. Če bi otroci ne imeli nobenih slabosti, bi jih tudi nič vzgajati ne bilo treba. Tako pa vemo, da na vzgojo otroka ne vpliva samo podedovanje, dobra vzgoja, ampak tudi vsa okolica, v kateri otrok živi.

Nikar ne verjemi, da je vsako prilizovanje resnično. Mnogi so, kateri mislijo o samem sebi, da ni bolj popolnih ljudi, kakor so oni sami. Da je ni napake, katero bi imeli še na sebi popraviti in če katere so, so take, katere človeka bolj krase kakor kazijo. Vendar mora vsakdo upoštevati, da nihče ni tako popoln kakor angel, pa tudi ne tako hudoben, da bi bil zrel za pekel. Če bi te tudi kdo še tako hvalil, ter ti dokazoval, da nimaš nobene napake, nikar ne verjemi, ampak bodi prepričan, da jih imaš gotovo, samo da jih vsled zaljubljenosti sam vase, ne vidiš ti sam, toliko bolj pa drugi.

Nikar ne misli, da imaš samo ti dober okus, če tudi si ne vem kako izobražen in če tudi si se še tako baval z umetnostjo. Tudi drugim je Bog dal zdravo pamet in tudi zdrave oči, da lahko presodijo o vrednosti in lepoti te ali one stvari. Zgodi se mnogokrat, da imajo ljudje zdrave pameti boljši okus in več čuta za dobro in lepo kakor visoko izobraženi ljudje.

Nikar ne misli, da bo kako neprijetno delo postalo zato prijetnejše, če ga odložiš za drugi dan. Delo bo ohranilo isto prijetnost, oziroma neprijetnost danes ali jutri. Vsak dan itak prinese svoje dolžnosti in svoje delo in delo, katero si danes odložil, čeprav bi ga lahko storil, bo jutri le še težje, ker te bo oviralo pri drugih morda še važnejših opravkih. Zato je najbolje, da vsako delo, čeprav neprijetno, če že enkrat mora biti storjeno, čim prej storiš ter ga ne odlašaj.

HELENA HALUŠKA — P. EVSTAHIJ:

Marijin kip.

Ko je bila učiteljica še krivoverka v očeh vseh dolinarjev, prav v početku svojega poslanstva, tako blagodatnega za občini Francije in Švice, ji kmetje niso hoteli niti mleka prodajati. Bilo je takoj tik po vojni, kmetje so imeli denar in so si lahko privoščili, da so tako strogo »katoliško«
ravnali. Z malim Judom, ki je vsak mesec hodil po vasi od hiše do hiše in ponujal milo, preveze za predpasnike, čevlje, pipe in knjižice, so krščansko ravnali, celo radi so ga imeli, zakaj ni bil kos švicarsko-francoski prebri-
sanosti: naj je začel obračati kakorkoli, kmetje so imeli dobiček pri njem in on je bil vselej tisti, ki so ga drugi potegnili.

Lahko mi verjamete, ljubi bravci: takšen prebrisan kmet vtakne vso Palestino v žep, vse Žide užene v kozji rog. No torej, v očeh obeh občin je bil Jud toliko kakor kristjan. Učiteljica pa — od pamtiveka ni bilo prej tukaj nobene protestantovske učiteljice — je bila krivoverka, nevrednica, garjeva ovca. Ta si naj priskrbi mleko, kjer hoče. V dolini zanjo ni bilo nikake kapljice, vse so potrebovali za v mlekarno, ki je s svojim avtomobilom kupovala mleko na debelo. Učiteljica naj se le kje drugje razgleda. Razgledala se je: na stotine krav, debelih kakor sedmero tolstih rodovitnih let v Egiptu, se je paslo okoli šole, toda nobena ji ni smela nuditi le kozarec mleka, mrvice opresnega masla ali košček sira, nič ni smelo biti za tujko na prodaj.

Samo kmetica na planini je imela sočutje ter je prodajala voditeljici dnevno poldrugi liter mleka; le-ta je pa morala zvečer sama priti ponj. Tja in nazaj je to zneslo dve do tri ure hoda, ob vsakem vremenu.

To je bil smešen prizor za obedve občini! Vsak večer so nekateri ljudje iz obeh vasi šli na most čakati, da bi videli krivoverko, kako bo korakala s čedno obutimi nogami v gore navkreber. Ona je pa šla mimo v svojem lahkem črnem svilnatem plašču, kakor da ne vidi zasmeha in poroge, in njen smehlajoči se pozdrav »Bonsoir«¹ je donel lahno in tenkočutno kakor srebrn zvonček.

Komaj odgovorili so ji in so si zvečer pripovedovali v gostilni vse hudo, kar bi se ji utegnilo in moralo pripetiti spotoma. V jeseni, in zlasti še pozimi, ej kaj vse bi imela doživeti na svoji kameniti poti. Roke so si meli in že vnaprej so okušali radost nad tem, da bi si lahko polomila rebra ali si izvinila ter izpahnila kak ud — kar sline so se začele človeku cediti v ustih!

Da pa iz vseh teh dobrih želja potem vendar ni bilo nič, tega je kriv le eden izmed tistih čudežev, ki morejo vzcveteti samo v bližini takšnih župnikov, kakršen je bil naš eden izmed njih.

Ta čudež je v tako tesni zvezi z »Našo ljubo Gospo v stranski kapeli«, da se moramo nekoliko pri njej pomuditi.

»Sveta Mati božja v stranski kapeli« je bila do pred kratkim stala docela v senci velikega oltarja. Bila je stara, prav stara, izrezljana iz lesa in kakor so vsi mislili, prav nič lepa. Kakor lice kakšne resnične človeške matere je tudi njeno dobrohotno otožno obličje kazalo veliko majhnih gub, roke so bile zdelane, ki jih je pritiskala na srce, rame so bile upognjene in noge, ki jih od črva razjedeni oguljeni plašč ni mogel pokriti, so bile bose. Prava pravcata Mati božja ubogih ljudi. Možje so jo vljudno pozdravljali, obstali pa nikoli niso pri nji, od žena so pa, kar stoletja pomnijo, prihajale le starejše, priletne, ki so imele otroke ter skrbí, in so se razjokale pred bosimi nogami uboge svete Device ter ji potožile svojo bridkost. Od večnega trpljenja trudnih mater so bile te ozke noge povsem oglajene. Možje so se delali kakor da tega ne opazijo.

Nekega dne je pa to postalo mahoma vse drugače. Mlad šolski nadzornik je šel mimo kapele, pogledal je nazaj — vrata so bila odprta — obstal je in nato glasno zakričal v ves svet, da je le-ta kip Matere božje ubogih ljudi umetnina, najlepša, najkrasnejša, najbolj dragocena, kar si je mogoče izmisliti: najčistejša gotika. Ta poslednja beseda se je razširila po vsem pogorju Jura. Nihče je ni razumel, zato je imela v sebi skrit nov svet čustev in slutnje. Kdo bi si bil mislil. Tako skromno se je obnašala ona, sveta Devica v svojem mračnem kotu pod pajčevinami.

Gotika, priprosta čista gotika!²

Možje so naenkrat postali še preveč pobožni. Pri vsaki priliki so pohiteli k stranskemu oltarju, tjakaj so vodili vse tujce in so hoteli zahtevati celo vstopnino. Matere so postale žalostne, zlasti, ko je neki poslanec iz Berna³ hotel kupiti kip za muzej. Občini sta bili ogorčeni, ko sta slišali o muzeju. Eden edini izmed njih je bil nekoč zakolovratil v takšno razstavnico, namreč zviti pleskarski mojster Säbli,⁴ in kaj je bil tamkaj videl?! Bil je pred leti v mestu Bazelu: nagačene živali in nagačene ljudi,

¹ Bonsoir, francoska beseda, izgovori: bonsoar = dober večer. — Prip. prev.

² Gotika ali gotski slog je svojevrsten način umetniškega izražanja v stavbarstvu ali kiparstvu. Vse je bilo vitko, koničasto ter je kipeló kvíšku.

³ Bern = veliko mesto v severozapadni Švici.

⁴ Izgovori: Sëbli.

ki so jih imenovali »mumije«. To naj bo družba, v katero bi prišla naša ljuba Gospa?! Celih osem dni sta se obe vasi razburjali zaradi te nagačene družbe. Takšne gnusobe niso mogli po nobeni ceni dopustiti. Kmetje so se gnetli pri stranskem oltarju, ko se je prikazal poslanec iz Berna, in preden se je le-ta mogel pogajati z župnikom, so se bili zelo nakratko in jedrnato pogodili z njim. Enostavno so ga potisnili na bližnji poštni voz in vse, kar je razumel, je bil pozdrav v slovo, ki mu ga je poklonila občina: »Glejte, da se od tod spravite, Vi nagačeni Vil«

Odslej se je pa vsak lotil visoko slavljenega. Zidar ji je pozidal pravilno vdolbino v zidu, ki jo je pleskar Säbli spremenil v modro nebo z zlatimi zvezdicami. Na licih je pa naslikal dve kakor karmin rdeči lisi, nato je vžil preko obličja okro ali rumenico ter belo barvilo, da bi vse spojil, in končno je bila sveta Devica videti tako živa, da je bilo vse navdušeno zamaknjeno. Le naš župnik je rahlo vzdihoval, prav rahlo, da ne bi žalil navdušenja svojih župljanov. Gostilničarka je priskrbela za oltar prekrasno vezeno preprogo, županja pa lep star brokat za oblačilo. Neka šivilja iz mesta je morala narediti obleko primerno kipu, prilegala se je, pokrivala je celó bose noge. Vojna vdova Marica, francoska klekljarica čipek, je dala svojo poročno kopreno ali svatbeno tenčico, ki ga je bila sama stkala v večletnem delu. Ta dar je bil najlepši in najplemenitejši, ki ga je mogla dati zvesta, čista ljubezen. Naš župnik je poznal zgodovino te zakonske zveze: bila je zaročena deset let, ves ta čas sta morala čakati ter se boriti, potem ju je bil naš župnik spravil skupaj med vojno. Lepa je bila gospa Marica pod tem dihom čipek, ki bi jih kraljica mogla nositi.

Zdaj je držal prečastiti prav varno to dišečo tkanino in zraven sanjal. Gospa Marica je pa še zmerom ni spustila iz rok in je hotela nekaj povedati. Še enkrat se je obotavljala in obrnila proč svoje obličje. »S kopreno,« je rekla nato jecljaje, »je združena neka žalostna usoda, ima neko napako, če bi jo pač smela darovati Materi božji!« Pri tem je položila prst na malodane neviden razporek.

»Tukaj,« je rekla, »to je zakrivil on. Vedite, prečastiti, deset let sva čakala, v vsej časti in poštenosti. Toda med civilno poroko na francoski strani in med cerkveno poroko v Švici so bili vmes trije dnevi... in...«

Naš župnik je položil rokó na njeno sklonjeno glavó: »In tega ubogi pajčolan ni več prenesel!«

Gospa Marica je nemo prikimala.

»Kvar ni posebno velik,« se je župnik smehljaj in strokovnjaško opazoval tkanino, »košček krstnega oblačila Vašega sinčka bo popolnoma zadoščal, da se pokrije razporek.«

Tako je dobila naša ljuba Gospa vdovino nevestino kopreno in nihče ni videl na pajčolanu najmanjšega nedostatka, zakaj božja Mati je zakrpani košček tesno pritiskala na svoje srce.

Prav ob tem času tedaj je naš župnik zvedel o stiski mlade učiteljice. Postalo mu je težko pri srcu. Kakó je vendár človeško srce zapleteno in kako nepreračunljiva je njegova pobožna cerkvena občina! Prihodnjo nedeljo je bil Marijin praznik in občina se je že neugnano veselila pohvale, katero je vprav to leto pričakovala od župnika. Le-ta je pa stal na prižnici in pripovedoval čudovito, nenavadno zgodbo:

»Moji ljubi bratje in sestre,« je rekel, »za današnji praznik Vam ne morem nič lepega povedati. Vi veste, da je lamotski župnik star mož,

⁵ Mumije se imenujejo posušena trupla starih Egiptčanov, ki so jih znali tako dobro balzamirati, da so se ohranila do danes. — Prip. prev.

ki ima svoje muhe v glavi. Danes se jih nikakor ne morem iznebiti. Mislite si, kaj se utedne zgoditi meni staremu grešniku. Imel sem prikazen ali videnje, ne vem, če je bilo to resnično ali pa so bile samo sanje, toda to je popolnoma vseeno. Našo sveto Devico sem videl. Sedel sem tukaj, kakor Vi vsi, potem ko je bilo odzvonilo zdravamarijo. V cerkvi je bilo temno in mrzlo in že sem se veselil večernega pogovora ob ognju v kuhinji. Nisem mislil na nič bolj pametnega kakor na kozarec vina in na košček slanine. Kar naenkrat zaslišim zraven sebe šum in pogledam. Pred menoj je stala naša ljuba Gospa, povsem taka, kakršna je bila prej, v starem plašču, bosih nog, imela je nepobarvano obličje in je hotela iti mimo mene. Naglo sem potegnil z glave svojo duhovniško kapico in ji rekel:

„Naša ljuba Gospa! I, kam neki hočete iti prav za prav?“

„Ljubi župnik,“ mi je odvrnila, „pustite me venkaj, moram oditi!“

Mrzlo mi je postalo, ko sem to slišal. Sklenil sem roke proseče in dejal:

„Sveta Mati božja, tega nikakor ne smem dovoliti. Vi vendar spadate v našo cerkev in nas vendar ne morete zapustiti.“

„Župnik,“ je na to zelo resnobno rekla, „pustite me iti mimo, ne spadam semkaj.“

Zgrabil sem njen plašč ter jo hotel pridržati: „Milostna Mati božja, kaj smo Vam neki storili, da nas hočete zapustiti?! Mi smo Vam tako dobro želeli, pogledjte vendar lepo kapelico, ki smo jo Vam zgradili, ali vidite dehteče cvetlice, mnoge goreče sveče, lepo poročno oblačilo, prekrasno nevestino kopreno?“

„Ne, ne, ljubi župnik, to vse ni nič zame, nobenega veselja nimam nad vsemi temi darovi, tako dolgo, dokler Vaši ljudje izdajajo mojega sina.“

„Vašega božjega Sina, našega Odrešenika, izdajajo,“ sem rekel ves osupel, „kdo bi si bil predrznil kaj takega?“

„Vsi tisti,“ je rekla, „ki ljudi obsojajo, zaničujejo ali grdo z njimi ravnaajo ... ali ne veste, župnik, da je to največji greh izmed vseh, greh zoper njegovega Duhá?! On, ki ni pustil neplačanega nobenega kozarca vode, katerega mu je bil kdo ponudil, On, ki je hudobnega morivca spokorjenega takoj s križa vzel s seboj naravnost v nebesa, On naj bi gledal, kako Vi vsi postopate napram nemu samemu človeku, ki je brez varstva, kako mu napravljate trud, ga jezite in ga skušate celo izstradati?! Ne, ne, župnik, ohranite vse svoje lepe reči, prav lepo se Vam zahvalim, imeli ste blago voljo, toda mene nič več ne veseli. Pustite mi odprta vrata, prav zelo prosim, gospod župnik!“

„Sveta Marija,“ sem odvrnil ves obupan, „kam neki hočete iti, tako pozno zvečer?“

„Ah,“ je rekla, „neko človeško dete moram spremljati na njegovi težavni poti po griču navzgor, da se mu kaj ne pripeti.“

In zares, moji ljubi bratje, naša ljuba Gospa je šla venkaj v noč, na dež in veter, v svojem starem plašču, s svojimi bosimi nogami, ki so tako gladke in svetle od mnogega trpljenja in bridkosti, ki se je razjokala ob njih, šla je v vihar in noč, bilo je pa ob tisti uri, ko voditeljica nastopi pot na planino ...

Če je voditeljica na svoji kameniti poti srečala našo ljubo Gospó, ne bi mogla povedati. Toda eno vem, to namreč, da se je drugi dan spotikala nad celim regimentom kositarnih ročk, vrčev za mleko, ki so stali pred njenimi vrati. In ko se je majnik spet povrnil, je „krivoverka“ na stranskem oltarju darovala Bogorodici vso lilijsko krasoto svojega vrta in svoje dekliške duše.

Sv. Frančišek in babilonski sultan.

(Po knjižici »Fioretti«.)

Gnan od gorečnosti za krščansko vero in hrepeneč po mučeništvu, se je podal sv. Frančišek nekoč z dvanaštimi tovariši preko morja, da bi šel naravnost k sultanu v Babilon. Dospeli so v saracenski kraj, kjer so stražili prehode tako grozni ljudje, da ni noben kristjan šel po tisti poti, ne da bi umrl.

Sv. Frančišek se poda preko morja.

Bogu pa je bilo všeč, da niso bili Frančišek in bratje umorjeni, pač pa ujeti, tepeni in zvezani in tako peljani pred sultana. Ko je Frančišek stal pred njim, je od Svetega Duha razsvetljen tako po božje oznanjeval vero v Kristusa, da je bil pripravljen za to vero celo v ogenj stopiti.

Zaradi tega ga je začel sultan zelo spoštovati, pa tudi stanoovitnosti njegove vere in vsled zaničevanja sveta, ki ga je na njem zapazil. Odsihmal ga je sultan rad poslušal in prosil, naj večkrat pride k njemu na

obisk. Dovolil je tudi rade volje njemu in njegovim, da so pridigali, kjerkoli so hoteli v njegovi deželi.

Ko je sv. Frančišek dovoljenje prejel, je poslal svoje izbrane tovariše po dva in dva križem saracenske dežele oznanjevat Kristusovo vero.

Zgodilo pa se je tedaj nekega večera, da je prišla k Frančišku ženska prelepega telesa in umazane duše, ki je hotela izvoljenca božjega zapeljati v greh. Sv. Frančišek ji reče: »Dobro, pojdiva!« Povedla ga je v

Serafinski učenik pred sultanom.

sobo in sv. Frančišek ji pravi: »Pojdi z menoj, popeljem te na prelepo ležišče.« In peljal jo je k velikemu ognju, ki je gorel v tisti hiši; in ves vnet se sleče do golega, se vrže tik ognja na razbeljena tla in povabi njo, naj stori isto in leže k njemu na to pernato in lepo posteljo. Sv. Frančišek je ležal tako z veselim obrazom dolgo časa, ne da bi gorel ali se ožgal. Ženska pa se je ob tako velikem čudežu prestrašila in v srcu ponižana, se ni le skesala greha in hudega namena, marveč se je tudi popolnoma spreobrnila h Kristusovi veri in postala tako sveta, da se je radi nje v tistem kraju zveličalo mnogo duš. —

Sv. Frančišek je spoznal, da mu v tej deželi ni več pričakovati sadu in sklenil je z vsemi tovariši vrniti se med vernike. Ko jih je vse zbral, se je vrnil k sultanu in se od njega poslovil. Tedaj pravi sultan: »Brat Frančišek, rad bi se spreobrnil h Kristusovi veri, a bojim se to zdajle storiti; zakaj če bi moji to zvedeli, bi ubili mene in tebe z vsemi tovariši vred. Ker pa ti še lahko mnogo dobrega storiš, jaz pa imam še nekaj nujnih in zelo važnih opravil, nočem sedaj povzročiti svoje in tvoje smrti. Pouči me pa vendar, kako se morem zveličati; pripravljen sem storiti vse, karkoli mi ukažeš.«

Frančišek mu odvrne: »Gospod, jaz te zdaj zapustim; ko se pa vrnem domov in bom odšel po milosti božji v nebesa, ti pošljem po svoji smrti dva svoja brata, od katerih boš prejel sveti krst Kristusov in se zveličal, kakor mi je moj Gospod Jezus Kristus razodel. Ti se pa med tem reši vseh zaprek, da te milost božja najde pripravljenega za vero in pobožnost.« Sultan je to obljubil in po tem ravnal.

Nato se je sv. Frančišek s častito družbo svojih svetih tovarišev vrnil in je čez nekaj časa izročil svojo dušo Bogu. Ko je sultan oslabel, je čakal na obljubo sv. Frančiška in postavil straže na vseh prehodih z ukazom, če se prikažeta dva brata v obleki sv. Frančiška, da ju takoj pripeljejo k njemu.

Tisti čas se je prikazal sv. Frančišek dvema bratoma in jima zapovedal, naj nemudoma gresta k sultanu in poskrbita za njegovo zveličanje. Ta dva brata sta se precej podala na pot. Ko sta prišla čez morje, so ju omenjene straže peljale k sultanu. Ko jih je le-ta zagledal, se je močno razveselil in je rekel: »Zdaj sem prepričan, da mi je Bog poslal svoje služabnike v moje zveličanje, kakor mi je bil obljubil sv. Frančišek.«

Brata sta ga v krščanski veri poučila in krstila. V Kristusu prerojen je kmalu nato umrl, njegova duša pa je bila rešena po molitvi in zasluženju sv. Frančiška.

MILICA GRAFENAUERJEVA:

Pogled v bodočnost.

Gospodarska stiska naše dobe bega lepi naravni ritem življenja. Zlasti grozeče pretresa tudi gospodarska stiska zakon in družino.

Ko pa propada družina, ko se iz propadanja družine stiska dan za dnem veča, se bolj zavemo družine za človeštvo neprecenljivo važne, po božji zamisli ustanovljene in z zakramentalnim zakonom v neločljivo, življenjsko občestvo posvečene zveze. V miru, zvesti oskrbi in v močni složni ljubezni naj se v tej zvezi poraja, raste varno in se nadaljuje človeški rod. Več in več in novega gorja nam doteka iz propadanja družine, bolj in bolj se nam jasni, kako je družina vsa božja ustanova človeštvu. Postaja pa nam tudi živeje in živeje, da moramo za to božjo ustanovo, za družino, tudi mi ljudje zastaviti vse sile, voljo in delo, da jo obvarujemo, rešimo.

Cilj nam mora biti družina kakor jo je ustanovil Bog. Ne zadošča pa samo cilj. Iskati moramo tudi pot do cilja in jo zlasti utirati mladini. Da pot, ki vodi k cilju, najdemo, moramo izhajati iz resničnega položaja, prav iz sedanje težke dobe, tudi iz sedanjih gospodarskih težav. Zamisliti se moramo pred vsem v globino stiske, v kateri živimo. Videti jo moramo, spoznati jo in občutiti v lastni duši, preden nam je mogoče iskati iz nje. Potem šele more postati naša beseda razumljiva trpečim in stiskanim, topla in razumljiva zlasti mladini.

Naša doba je v svoji stiski posledica zgolj tostranske kulturne usmerjenosti. Oznanjalo se je načelo, da se meri blagostanje po tem, čim številnejšim potrebam more človek ustrezati, čim več želja zadovoljevati. Številnejše in obilnejše potrebe pa naj pospešujejo in višajo produkcijo.

Zaupanje v to načelo se danes ruši. Tam na daljnem obzorju se že sveti zarja druge kulture, kulture kakor jo pozna pridiga na gori: »Blagor ubogim v duhu — —«. Luksurioznosti in mehkužni lahkoživosti, ki je brez sramu taborila sredi največjega siromaštva in bede, stopa že nasproti misel, da je treba začeti živeti prav skromno in preprosto, omejiti se na najmanjše, kar je mogoče, misel, ki pa hoče in upa, da to najmanjše in preprostejše zagotovi vsakemu človeku, vsem, kateri žive.

Produkcijo pa bi pospeševalo vse tisto število ljudi, ki bi si zopet mogli pridobivati, kar potrebujejo, da si ohranijo življenje, zdravje in moč, pospeševale bi jo plače, ki naj bi bile take, da ne bi stalno slabšale življenjskega, socialnega položaja delavčevega, nameščenčevega.

Kako se ta novi gospodarski red uvede, ali se razvije v nesvobodno borno edinščino, ali v zavedno svobodno in prostovoljno »uboštvo v duhu«, o tem bo odločal duh, v katerem se bo razvijal. Duh edini more ublažiti in poduhoviti neobhodne utesnitve in vse različne primanjkljaje in jih izpremeniti v zavedno, svobodno in premišljeno, v veselo samoodpoved.

Naloga mladinskih voditeljev, staršev, dušnih pastirjev, vzgojiteljev in skrbnikov je, da se seznanimo s položajem, tudi gospodarskim, kakršen je, da si utrdimo cilj in iz tega položaja — k temu cilju iščemo zvezo in pot, po kateri naj hodimo in vodimo tudi druge, zlasti mladino. Le prerada nas moti izkušnja biti odličen po načelih, pa se za velikimi načeli skrivati vsakdanjim malenkostim v življenju. S to nedoslednostjo pa zapravljamo zaupanje in podimo posebno mladino proč od sebe v nevarni življenjski vrvež, kjer si mora iskati sama neizkušena, še nepreizkušenega vodstva.

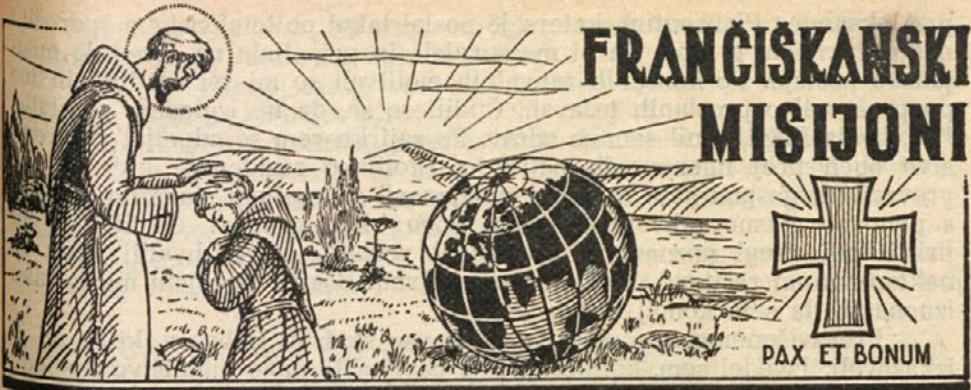
Vprav naš navadni redni vsakdan izžareva močno življenjsko tvorno silo. Tu moramo zastaviti svoje delo, da bo uspešno. Pri pogojih gospodarstva ne odloča samo stvarna posest, odloča še bolj pravilno gospodarsko pojmovanje in gospodarska sposobnost. Le ob teh je mogoče, da se vzdrže družine, katere je postavilo življenje že na rob stiske, brez njih pa ne vzdrže niti družine, ki so v ugodnem gospodarskem položaju, marveč zabredejo v bedo. Tu je potrebno veliko skupno in smotreno vzgojno in vodstveno delo cerkve in doma, šole in države.

(Dalje prihodnjič.)

Jutri boš umrl: zakaj življenje je komaj kratek dan. Zatorej živi odslej tako, kakor bi želel, da si živel, če bi stal na pragu večnosti. Ne znanost in ne bogastvo in naj bo karkoli od tega sveta, ti ne bo v pomoč pred božjo sodbo: imel boš s seboj le svoja dela.

Lamennais.

Romanje k Materi božji na Trsat bo tudi letos o Binkoštih. Posebni romarski vlak bo vozil eden iz Ljubljane, eden iz Maribora. Polovično voznino plača vsak sam. Pravico do polovične voznine in brezplačne vožnje z ladjo po morju na otok Krk bo imel vsakdo z našo izkaznico, ki stane 40 Din. Kdor se želi romarjem pridružiti, naj se takoj javi, da mu pošljemo podrobna pojasnila zastonj. Pišite dopisnico na naslov: Romarski odbor pri »Sveti vojski«, Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) cesta 17.

-0:

P. Baptist Turk, apostolski misijonar na Kitajskem.

Kaj piše P. Baptist v svojem tretjem pismu?

(Nadaljevanje.)

D o m a.

Dne 16. decembra (1931) smo na vse zgodaj vstali ter zarana odrinili proti moji šoli, ki se je nahajala v predmestju Šwej-can. Ko so moji verniki in šolarji zvedeli o mojem srečnem povratku, so od vseh strani prihiteli ter me slovesno sprejeli. Želeli so in me prosili, da bi ta dan opravil presveto daritev kar v njihovi kapeli. Njihovi želji nisem mogel ustreči. Hrepenel sem, da bi po preteku treh mesecev zopet enkrat opravil sveto spoved in se tako dostojno pripravil za zahvalno sv. mašo. Težko mi je bilo in hudo, da sem moral nad 70 dni, kakor da bi bil izobčen, ostati brez sv. zakramentov, brez sv. maše in sv. obhajila. Svoje vernike v Šwej-canu sem prosil, naj mi ne zamerijo, da grem takoj naprej. Obljubil sem jim, da se bom vrnil takoj prihodnjo nedeljo in takrat bomo skupno opravili zahvalne molitve. Iz misijonske postaje Šwej-can je bila škofijska rezidenca obveščena o mojem srečnem povratku.

Ko smo dospeli do moje stare postaje Jao-kow, sem našel po treh mesecih odsotnosti marsikaj izpremenjenega. Velikanske množine voda so se sicer že meseca oktobra odtekle, mnoge podrte hiše so bile že pozidane, toda na vseh koncih in krajih so se še poznali sledovi povodnji in preteklo bo še nekaj mesecev, preden bo vse popravljeno. Napotil sem se v centralno semenišče sv. Bonaventure, ki je bilo od povodnji hudo prizadeto, a že skoraj popolnoma obnovljeno. P. Bonaventura Sesano, ki je nadzoroval in vodil vsa popravila, me je peljal naravnost v kapelico, kjer je p. Jožef Leao daroval sv. mašo za starejše učenke iz zavoda sester Kanosijank. Stopim v kapelico in s hvaležnim srcem poklekнем pred Najsvetejše. Učenke pa, ki sem jih pred ujetništvom poučeval, so takoj, ko so me zagledale, z mogočnimi glasovi zapele zahvalno pesem. Po svojem povratku sem opravil prvo sv. mašo v kapelici sester Kanosijank, ki so s svojimi pobožnimi gojenkami še posebno iskreno molile za mojo rešitev. Že med mojo sv. mašo sta se pripeljala iz škofijske rezidence naš redovni predstojnik p. Mansvet Gusparella in misijonski prokurator

p. Aleksander Piansentini, katera je poslal takoj po telefonskem sporočilu naš prevzvišeni g. škof, da bi me sprejela in pripeljala na osrednjo misijonsko postajo. Po končanih zahvalnih molitvah so mi vsi čestitali in me povpraševali o prestanih težavah. Čudili so se, da ne izgledam preslabo. Res, hvala Bogu, vrnil sem se zdrav. Po zajtrku sem se odpeljal v spremstvu obeh prej imenovanih patrov v škofijsko rezidenco, kjer so me prevzvišeni gospod škof in drugi misijonarji z veseljem slovesno sprejeli s ponovno glasno zahvalo dobremu Bogu: Deo gratias! Čestitat so mi prišli tudi drugi poznani in nepoznani verniki, ki so hvalili Boga za naklonjeno mi rešitev: »To-šje Tienču: Hvala Bogu!« Sprejem me je tako iznenadil, da sem komaj mogel govoriti.

Prevzvišenemu sem se zahvalil za vso skrb in ljubezen, ki so mi jo izkazovali. Izvedel sem, koliko skrb je povzročilo moje ujetništvo gospodu škofu, koliko neprespanih noči. Povedali so mi, koliko sv. maš je bilo zame opravljenih in kako so me priporočali vsem vernikom obširnega misijona v molitev. Sporočili so mi, da je odkupnina tisoč kit. dolarjev poravnal po svojem tajniku naš apostolski delegat Celzij Constantini, kateremu sem se za njegovo dobroto iskreno zahvalil. K rešitvi, tako je poudarjal prevzvišeni g. škof, je mnogo pripomogla tudi zaščitnica misijonov sv. Terezija od Deteta Jezusa. Odkrito povem, da je jaz za svojo rešitev nisem preveč nadlegoval. Pač pa izročam že skozi tri leta v njeno varstvo vse svoje misijonske težave in skrbi ter sem prepričan, da mi je ta ljubka svetnica doslej že mnogo pomagala s svojo priprošnjo pred prestolom božje Dobrote.

Škof in vsi misijonarji so bili uverjeni, da bom moral takoj po prihodu v bolnišnico. Prve tedne sem se v ujetništvu počutil prav slabo, toda zdravje se mi je kmalu izboljšalo. Le zaradi pomanjkljive hrane in neprespanih noči sem se čutil nekoliko oslabelega. Toda tudi ta oslabelost je bila vsled velike skrbi mojih misijonskih predstojnikov v par dnevih odstranjena, tako da sem se v nekaj tednih že lahko lotil svojega misijonskega delovanja.

(Dalje prihodnjč.)

P. KRIZOSTOM:

Arabska Tripolitaniya.

Naše sestre Francižkanke, Marijine misijonarke, nam poročajo iz Arabije o nekem izrednem zdravilnem sredstvu, pred katerim vztrepeta tudi najhrabrejši Evropec. Za Arabce pa je to nekaj povsem vsakdanjega. Naj je bolezen katerekoli vrste, zdravijo jo z ognjem. Mnogokrat si položi bolnik sam hladnokrvno razbeljeno železo na telo, navadno vrše ta posel zdravniki.

Pri tem zdravljenju ni prav nobene izjeme ne v starosti, ne v fizičnih pogojih, ne v vrsti bolezni: vsaka bolečina mora pri porabi tega sredstva izginiti.

Pri svojih popotovanjih po oazah in daljnih vaseh puščave so misijonarke često priče nezaslišanih prizorov. Telesa otrok in odraslih so vsled tega čudnega zdravljenja pogosto ena sama strašna rana.

Starejši beduin je prosil nekega dne naše sestre, da bi mu pozdravile nogo, ki ga zelo boli. Sestri mu izvlečeta iz cunj nogo, ki je imela pod kolenom dve strašni rani, enako dolgi in simetrični.

Ena izmed misijonark vpraša: »Kje si dobil te rane?«

»Kje sem jih dobil? Sam sem si jih naredil.«

»Sam?«

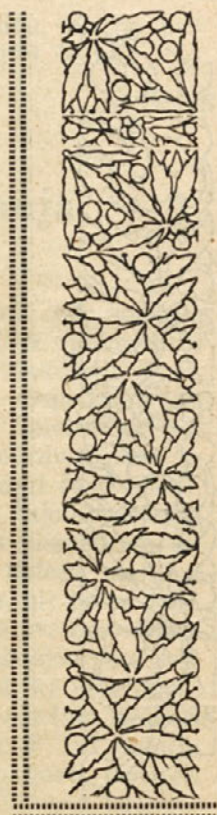
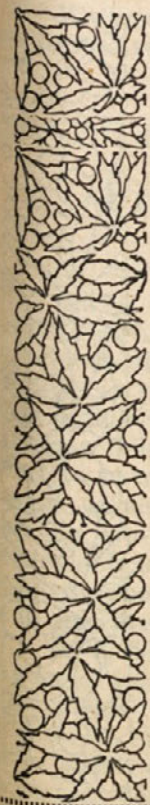
»Da, sam: bolela me je noga, pa sem jo pozdravil z ognjem.«

»Izvrstno! Izboren zdravnik si. Zdaj seveda ne moreš hoditi in kdo ve, kaj se bo še vse iz teh ran izcimilo.«

»Ne, ne! Ogenj mi je vzel vse bolečine in ko mi še ti pozdraviš opekline, bom popolnoma zdrav.«

Z razbeljenim železom zdravijo vsak del telesa: tilnik, senca, roke, želodec... Oblika opekline je navadno okrogla, včasih križasta. Kdor je enkrat rabil to zdravilno sredstvo, se nobenega drugega zdravila ne poslužuje več; opeklina se mora pozdraviti sama.

Misijonarki sta prispeli v oazo Sajad. Iz nizke zamazane kočje zaslišita tožno klicanje. Vstopita; — kakšen pogled! Na razcapani odeji leži

Kamela prežvekuje mirno svoje kosilo...

ženski podobno bitje; obraz ji je zabrekel in otekel, oči popolnoma poplajene v oteklinah.

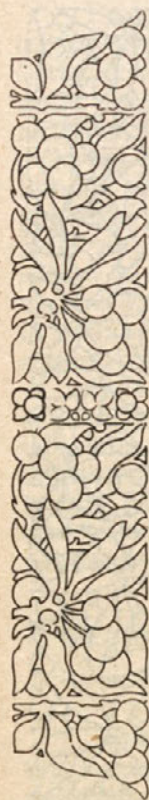
»Kaj si vendar storila?« vzklikne ena izmed sester.

»Ogenj me je tako naredil. Ko bi bila vedela, da bom morala toliko trpeti, bi tega ne bila storila nikoli. Ne morem ne jesti, ne spati. Konec se mi bliža.«

»Pa zakaj si storila to?«

»Branila sem se na vso moč, toda moje sosede so mi neprestano ponavljale, da ne bom nikdar ozdravela, če se ne pustim žgati. Vleklo so me siloma k vaškemu zdravniku, ki me je tako grozovito spačil, da nisem več človeku podobna. Usmili se me in daj mi kako dobro zdravilo; tako rada bi ozdravela. Vzdržati pa se ne morem več.«

Zvečerilo se je in obe misijonarki sta se odpravili proti domu, potem ko sta nesrečno ženo potolažili in ji dali nekaj zdravil. Spotoma sta prišli mimo zelo siromašnega šotor, ki ga je tvorila vrečasta odeja, pritrjena na štiri kole; stranske stene so bile iz suhih vej. Iz šotorja je prihajalo otožno proseče klicanje, ki pa je bilo tako slabotno, da ga je bilo komaj mogoče slišati. Kaj pomeni ta glas? Kamela prežvekuje mirno svoje kosilo ob šotoru, in tam poleg se igra otrok, par korakov dalje sedi na tleh žena, ki polaga posušene datlje v košaro. Prav nobena stvar ni razodevala, da bi mogel biti tu v bližini kak bolnik.

Par korakov dalje sedi na tleh žena ...

Kljub temu pogledata misijonarki nekoliko natančneje v šotor: nekaj se premika pod kupom cunj.

»Kdo joka tu notri?« vprašata redovnici ženo z datlji.

»To je moja hčerka, moja mala Masanda. Pa ne splača se, da ji daste zdravil, ker bo v kratkem umrla.«

»Vseeno nama jo pokaži. S seboj imava izvrstno zdravilo, ki sva ga prejele iz Evrope. Poskusiti hočemo.«

Žena stopi v šotor, pa se kmalu vrne z bedno deklico v naročju, ki se zvija v bolečinah. Počasi odvija mati cunje, ki je vanje deklica zavita. Kar zgrozita se obe redovnici, ko zagledata strašne rane na otrokovem trebuhu.

Vse rane so združene z vrstico, na kateri visi amulet (skrivni lek). Ubogo deklico ne mučijo le strašne opekline, ampak tudi ta vrstica, ki ji je bila potegnjena z iglo v živo meso.

»Kdo je vendar mogel storiti nekaj tako strašnega,« vzklikne ena izmed redovnic.

»To sem storila jaz,« odvrne mirno mati. »Z ognjem sem jo hotela ozdraviti. Ko tudi to ni nič pomagalo, sem ji navezala na meso tale amulet — toda vse je zaman; umreti bo morala. Namenjeno ji je. Alah hoče tako.«

Misijonarke molijo vroče, da bi Gospod pospešil dan, ko bo pri-svetila luč resnice v afriško temo. Pridružimo se tej molitvi še mi!

DR. P. HILARIN FELDER, O. M. C. — P. R.:

Francišškanski način preživljanja.

(Nadaljevanje.)

Delo je prvi vir frančiškanskega preživljanja. Stari vek je delo preziral. Kristus in apostoli so pa delo z besedo in zgledom oplemenitili in priporočali. Najstarejši menihi so si z delom služili vsakdanji živež. Pozneje so postali samostani pravi posestniki z lastnim gospodarstvom. Toda že sveti Avguštin (354—430) izpričuje, da je vsak modro urejen samostan določal čas za ročno delo, duhovno branje in molitev. Enako je nekoliko pozneje tudi oče zapadnega menišтва, sveti Benedikt (480—543), svojim duhovnim sinovom zaukazal, da morajo poleg najodličnejšega opravila, slovesne molitve sv. oficija, določene ure dneva posvetiti s telesnim delom in koristnim branjem. Predstojniki naj pa tistega meniha, ki bi za duhovno branje in premišljevanje ne kazal vneme, ali ne bi imel za to zmožnosti, zaposle samo z ročnim delom. Tako vodilo sv. Benedikta.

Od 8. do 10. stoletja je benediktinski red kar najuspešnejše poučeval in vzgajal mladino. Nato je znana benediktinska marljivost, ki je s telesnim in duhovnim delom ustvarjala prave čudeže, nekam opešala. Hkrati se je začel tudi odmikati pravi benediktinski redovni duh. V 12. stoletju so pa začeli cistercijani z odločno voljo uvajati redovno obnovo. Oprijeli so se tudi dela. Pa so se nanje obregli menihi opatije Cluny z besedo: »Kakšno menišтво je to, ki prekopava njive, trebi gozdove, prenaša gnoj?« Nič ni žalilo cistercijanov. Nasprotno. Čutili so se celo počaščene. Tako-le so odgovorili: »Poljedelstvo je uvedel in uredil Bog. Zato na polju delamo vsi, mi (menihi) in naši bratje (konverzi), kakor tudi dninarji. Vsak po svojih močeh.«

Pozneje so tudi cistercijani sprejeli načelo, naj se delo razdeli. Izobraženi menihi so začeli gojiti le duševno delo. Preprosti bratje konverzi so pa še dalje s hlapci in dninarji opravljali ročna dela.

S par potezami podani zgodovinski pregled, kako je sodilo o delu menišтво, oprto na evangelij in apostole, je kaj važen, da moremo asiškega ubožca odnose do dela prav oceniti. Kristusova beseda in njegov ter apostolov zgled, vse to je vplivalo na Frančiška, da je močno vzljubil ročno delo. Toliko bolj, ker so že stari menihi, večinoma lajiki, kakor prvi frančiškani, delo zmiraj visoko cenili. Posebno so še neizobraženi in podrejeni samostanski bratje smatrali delo za svojo vsakdanjo, ali kar za

življenjsko dolžnost. Enako Frančišek o sebi in svojih prvih sobratih izrečno izjavlja, da so bili preprosti in podložni, zato tudi delavci. V svoji oporoki tako-le govori: »Nismo bili posebno izobraženi, pač pa vsem pokorni. Delal sem s svojimi rokami in bom delal. Resno hočem, naj bodo vsi bratje zaposleni s poštenim delom.«

Vendar ne istovetimo dela v frančiškanskem redu z delom benediktinov. Le-ti so obdelovali radi dohodkov svoja lastna posestva. Frančiskani niso imeli svojega imetja. Zato so delali, da so se preživeli. Delo in zaslužek so morali iskati zunaj hiše. Frančiškanska ubožnost je morala zahtevati delo in plačilo za delo. V vsem srednjeveškem kulturnem svetu sta oba pojma: delo in plačilo za delo, izražala isto. Delavec je bil nujno ubog; saj za plačilo ni prejel drugega, kakor vsakdanjo prehrano. Kakor je bil ubožec nujno delavec za plačilo; saj se drugače ne bi mogel preživeti. In res opisujejo vse listine iz Frančiškovih časov njega in prve sobrate kot uboge delavce, ki so si služili vsakdanji kruh.

Frančišek je takoj po svojem izpreobrnjenju prevzel službo bolniškega strežnika. Odbral si je gobavce. Nihče se ni hotel z njimi ukvarjati. Tudi svetniku so se sprva gabili. Toda milost božja mu je prvotno grenkost kmalu tako čudno osladila, da mu je bilo delo za gobavce najljubše. Iz bolnišnice je šel služiti v neko redovno hišo. V borni delavski haljici je kot kuhinjski hlapec opravljal težka in najnižja dela. In plačilo? Nekoliko polivke! Pa so mu razbojniki še tisto siromašno obleko ugrabili. Menihi mu pa niso hoteli dati druge. Zato je moral samostan zapustiti.

Nato je dve leti cerkve popravil. Najprej pri svetem Damijanu. Delce »Trije tovariši« piše, da si je svetnik s pretežkim zidarskim delom šibko zdravje skoraj uničil. Vendar mu naporno delo ni zagrenilo življenja. Nasprotno! Začutil je, kako preprosto delo človeka dvigne in razveseli. Med zidanjem je prepeval francoske pesmi pripovedne vsebine ter z radostnimi vzkliki vabil sodelavce in mimogredoče meščane naj le pogumno poprimejo za delo.

Svetnik je vse svoje življenje ljubil delo. Z besedo in v dejanju. Tomaž Čelanski pravi o svojem duhovnem očetu: »Frančišek je bil zgled vsake popolnosti. Zato je bil tudi vedno zaposlen in je delal s svojimi rokami. Smatral je čas za dragocen dar. Zato je vsak trenutek kar najskrbneje uporabil.« Kadar je bival v samotni, kjer ni bilo priložnosti za posebno delo, ni držal rok križem, ampak je vedno našel primerno opravilo. Le mimogrede poroča Tomaž Čelanski, da je svetnik v nekem postnem času rezljal majhno posodo, da bi tako tudi vsako prosto minuto posvetil s koristnim delom. Še ko se mu je bližala smrt, si je obljubljal, kako velika dela bo z Gospodovo milostjo še dovršil. Zato bo svoje izmučeno telo znova posvetil težkemu delu. Stregel bo zopet gobavcem s tisto ljubeznijo, kakor prve dni po svoji izpreobrnitvi.

Tudi prvi bratje so delo ljubili kakor oče Frančišek. Brž ko so se vrnili v porcijunkulsko samoto, so s pridnim delom odganjali lenobo, sovražnico duše. Tako so si osvojili pravilo: »Moli in delaj!« Ako jim je okolica ponudila delo, ga niso odklonili. Pomagali so ubogim kmetom na polju, za delo pa prejeli kos kruha. Tudi ko so bivali v Rivo torto (vijugast potok), so se vsak dan mučili s težkim delom in velikim pomanjkanjem. Rivo torto za brate nikakor ni bil primerno stanovanje. Vendar ga je Frančišek odbral, ker je bila kočica uboga ter v bližini leprozorija ali bolnišnice za gobavce. Bratje so lahko stregli bolnikom pa tudi druga dela vršili.

Kakor smo že čitali, so bratje večinoma potovali iz kraja v kraj. Kjer jim je božja previdnost pripravila kraj, tam so prenočevali. Podnevi

so pa pridigali in delali. Kakor je že nanese. Kardinal Vitriški poroča o bratih leta 1216. sledeče: »Podnevi pridejo v mesta in vasi, da bi med delom s svojimi opomini ljudi pridobili. Zvečer pa se vrnejo v zatišje ali na samotne kraje, da tam premišlujejo.« Enako Tomaž Čelanski: »Prav nič jih ni skrbelo, kje bodo prenočili. Pogosto niso našli nobenega primernega prostora. Zato so morali iskati zavetja v velikih pečeh, v duplinah in votlinah. Podnevi so pa delali, kar so pač znali. Ali v bolnišnicah za gobave, ali drugod. Vsakomur so ponižno in zvesto služili. Nikdar pa niso sprejemali dela, ki bi moglo biti le količkaj spotikljivo. Pač pa le sveto in pravično, pošteno in koristno. Bili so vsem zgled ponižnosti in potrpežljivosti.« (Dalje prihodnjič.)

P. ANGELIK:

P. Adolf Čadež in spomini z misijonskih potov.

Radi vedno novega povpraševanja, zakaj se Spomini iz misijonski potov, ki jih je tako zanimivo pisal in priobčeval v Cvetju preč. g. apostolski misijonar p. Adolf Čadež, ne nadaljujejo, se je urednik obrnil na g. pisatelja in od njega dne 16. marca prejel tale odgovor: »Za kar me prosite, da bi nadaljeval spomine, je za sedaj popolnoma nemogoče, ker so mi dali tako službo, da nisem prav nič prost. Od 1. marca t. l. sem namreč imenovan od p. generala frančiškanskega reda za prezidenta v bibličnem (svetopisemskem) zavodu v samostanu Bičanja Gospodovega v Jeruzalemu. S studijem jaz nimam nič opraviti, pač pa z ekonomijo, hišno disciplino in skrbeti, da vlada v hiši mir, sporazumnost in bratovska ljubezen. Institut (zavod) je mednarodni in podrejen naravnost kolegiju sv. Antona v Rimu. Profesorji so generalni lektorji, študentje pa že absolvirani lektorji. Več izmed njih je že več let poučevalo doma in se

hočejo tu samo izpopolniti v svetopisemskih vedah. Študij traja dve leti. V takih razmerah mi boste že oprostili, da se ne morem podati na opolzko pot pisateljevanja za Cvetje.

Za slučaj, da preneha moja služba, bom pa na stvar vendarle mislil. Neprijetno je pri tem, ker tudi moji spomini na ujetništvo vedno bolj pešajo in se zgublajo, ker bo kmalu 20 let, ko sem šel na Malto in sem se jaz pri tem že postaral.

V resnici je tudi meni žal, da so se bili spomini ustavili, ker se je vsa stvar tudi meni samemu dopadla, toda za sedaj ni mogoče. Priporočim se Vam v nadaljnji Memento, kakor se tudi jaz Vas vsak dan spominjam pri sveti maši.

S srčnim pozdravom prevdani

P. Adolf Čadež,
Jerusalem.

Box 50. Palestina.

Kar je bravec Cvetja, ki smo z navdušenjem brali Spomine, z urednikom vred preč. g. prezidentu iskreno čestitamo k njegovi novi službi in radi verjamemo, da ima sedaj mnogo

dela. V srcu pa vendar le upamo, da bo kljub vsem svojim opravkom, našel vsak mesec kako urico časa tudi za Cvetje in za spomine. Prave hvaležnosti mu drugače skoraj ne moremo skazati, kakor s tem, da zanj molimo, da bi ga ljubi Bog ohranil še dolgo pri zdravju in moči, da bi tako mogel svoje spomine v miru in zdravju nadaljevati, pa tudi dokončati. Bog daj, da bi bila naša prošnja čimprej uslišana.

Usoda Marijinega kipa.

V začetku 17. stoletja so iz Portugalske poslali kip Matere božje v Indijo ter ga postavili v neko cerkev v Bombayu. Leta 1739 je bilo mesto obkoljeno in razrušeno, podoba pa je bila poslana v Kandore v okrajini Nazika, kjer so jo postavili in častili v nekem paganskem templju. Leta 1924 je dobil kip maharadža iz Indore, ki ga je podaril kraljevemu namestniku lordu Irvinu. Ta ga je vrnil nadškofu iz Simle, tako da je Marijin kip po dolgem odmoru zopet našel staro mesto v stolnici v Simli ter je tamkaj izročen češčenju vernikov.

Sin sv. Frančiška umorjen.

Papežev dnevnik poroča iz apostolske prefektore Hinganfu v provinciji Šensi o umoru misijonarjev, med njimi o umoru apostolskega prefekta konventuala p. Janeza Soggiu.

P. KAZIMIR:

Blagemu tretjeredniku v spomin.

Še kot dijak sem ga poznal in spoštoval. Francel Požlep je opravljal službo cerkovnika pri oo. frančiškanih v Ljubljani. Med malimi dijaki nas je bilo pa več, ki smo imeli veselje do angelske službe ministriranja. Kje je bilo pa več prilike v Ljubljani za izvrševanje te službe, kakor ravno v frančiškanski cerkvi. Pa še Francel je bil gospodar v zakristiji, ki je imel veliko socialnega čuta do takih dijakov in srcé na pravem mestu. Znal je združevati »prijetno s koristnim« za nas in imel nas je cel »regement«, da smo se včasih še topli, kdo bo stregel. Vedel je, da kmečki študentje nimajo bog ve kako dobro preskrbljeno za »vsakdanji kruh«, še manj za žepe. Zato je posebno nam naklanjal »boljše gospode«, t. j. take, ki so po maši bolj globoko segli v žep za strežnika. Ko smo odhajali v šolo, je pa vedel, da se bo malica práv dobro prilegla, in nesli smo vsak »štrbavs« dobrega samostanskega kruha seboj. Seveda je na ta način spoštovanje do Francelna rastlo in imeli smo ga res vsi radi.

Umorjeni je bil rojen 1. aprila 1888 v kraju Norbello na Sardiniji ter je po končanih svojih študijah l. 1908 stopil v konventualski red. Svoje teološke študije je dovršil v Cagliariu, kjer je postal doktor bogoslovja. Zaradi svoje izredne učenosti in pobožnosti je takoj po svojem mašniškem posvečenju prevzel važne redovne službe. Od l. 1915 do l. 1918 je bil vojni kurat ter je kot tak za svoje nesebično delovanje bil mnogokrat odlikovan. Leta 1925 je šel s sedmimi drugimi sinovi sv. Frančiška — ki so enako kakor on pripadali brigadi Sassari — na Kitajsko, kjer je tako plodonosno deloval, da je bil imenovan za prefekta novo ustanovljenega misijona Hinganfu.

Koliko katoličanov je na svetu.

Kakor je razvidno iz zadnje izdaje knjige »Atlas hierarchicus« je v Evropi 208,882.000 katoličanov, v Ameriki 109,097.000, v Aziji 16,536.000, v Afriki 5,330.000 in v Avstraliji 1 milijon 585.000, torej skupno 341,430.000 duš.

Božja služba na ladjah.

Kakor nam sporočajo, je pred nedavnim časom japonski Lloyd, družba Yusen-Kraischa, sklenila ustanoviti na svojih ladjah, ki plovejo med Evropo in Japonsko posebne kapelice za katoliško bogoslužje.

Pozneje sem ga zgrešil. On je pustil službo v samostanu in se preselil na svoje posestvo za pokopališčem sv. Krištofa, jaz sem šel pa svoja pota.

Ko sem se pa kot samostanski preužitkar umaknil iz Amerike, in mi je previdnost božja naklonila sv. Krištofa, kako sem se začudil, ko sem takoj prvi dan zagledal v klopi starega možička, v katerem sem takoj spoznal starega znanca in prijatelja iz dijaških let, Francelna Požlepa.

Od tedaj sem ga pa obiskoval pogosto in sva veliko govorila o tem in onem. Pa iz njega je pri vsaki besedi odsevala tako plemenita in kremenita slovenska katoliška duša, da je bil užitek z njim govoriti. Mož ni veliko trgal hlač po šolah, toda silno veliko je čital. Zato ni čuda, če so bile njegove sodbe o vsem tako trezne in modre, da je pri vsakemu, ki ga je obiskal, vzbujal spoštovanje.

† Franc Požlep, tretjerednik, ko je bil star okoli 30 let.

Te-le lastnosti so bile tako značilne za Francelna, da bi si brez njih sedaj Francelna niti misliti ne mogli:

Njegova pobožnost in vernost. Malo je katoliških mož, ki bi toliko molili, kakor je on. Dokler je bil mlajši, je bil vsako jutro kmalu po štirih že pri frančiškanih v cerkvi. Kar lakomen je bil na sv. maše, da jih bo vsako jutro čim več ujel. Malokdaj se je vrnil domov pred sedmimi. Njegov dom je bila kapelica zase. Veliko se je tu molilo, veliko govorilo o Bogu in božjih stvareh, o cerkvi in cerkvenih zadevah. Da, Francel je živel s cerkvijo, mislil s cerkvijo in tudi trpel s cerkvijo. Kot goreč tretjerednik je vestno spolnoval svoja redovna pravila, da bi bil lahko za zgled pravim redovnikom. Kolikrat sva govorila o raznih verskih in cerkvenih zadevah, pa sem se čudil kako čisto cerkveno stališče je povsodi zavzemal in vse presojal tako, kakor cerkev. Če ni v časopisju našel pojasnila o raznih vprašanih dnevah, kako sodi o njih cerkev, si je poiskal duhovnika, da mu jih je pojasnil. In tega se je potem držal. Silno so ga boleli napadi na cerkev po raznih časopisih, kakor bi kdo njega napadel in morda še bolj. Živel je s

cerkvijo in njenim cerkvenim letom, njenimi prazniki in slavnostmi, pa tudi z njenimi bolečinami in trpljenjem. Vse to se ne da tako lahko s par vrsticami opisati. To se je dalo samo videti, kdor ga je natančneje opazoval. Pri sv. Krištofu je bil vsako jutro od petih že v cerkvi in tu ostajal do zadnje sv. maše. Da, bil je celo naš »organist«, ko je bilo treba pri blagoslovih zapeti, pa ni bilo nikogar drugega. Francel se je oglasil s svojim senornim glasom in povabil ostale v cerkvi, da so se mu pridružili in imeli smo lepo ljudsko petje. Tudi moj »kaplan« je bil, ko je opravljal razne skupne glasne molitve v cerkvi. Ko še ni bilo stalnega duhovnika pri Svetem Krištofu, pa je bila kaka pobožnost napovedana, duhovnik se je pa zamudil, nikdar niso bili v zadregi. Francel se je prekrizal in opravili so razne skupne molitve, za kar mu je bila vsa cerkev hvaležna. Da, če v čem, v pobožnosti in ljubezni do molitve, je bil pokojni Francel res vsem v lep zgled.

Kot tretjerednika, sina ubožnega očeta Frančiška, ga je pa dičila tudi ljubezen do preprostega revnega življenja. Za pokopališčem sv. Krištofa si je še kot cerkovnik kupil nerodovitno in zapuščeno jamo. Tu si postavil preprosto hišo in tu se naselil. Prva leta mu je šlo težko. S svojo pridnostjo in s pomočjo sestre Marijane je pa to puščavo spremenil v pravi »raj« z rodovitnim sadnim drevjem. Preživel se je revno in preprosto z dohodki iz vrta in hleva, kjer je imel dve kravici. Toda Bog ga je naredil kar čez noč v bogatina. Ko se je po vojni začel razvijati okraj za sv. Krištofom, je dobilo čez noč njegovo posestvo veliko vrednost. Najprej je prodal toliko, da je poplačal stare dolgove. Slednjič so mu pa ostali še visoki stotisočaki. Marsikoga bi velik denar premotil, da bi začel temu primerno tudi živeti. Ne tako Francel. Dasi bogataš, je živel slej prav tako preprosto in revno kot prej, prav tako frančiškansko preprosto in siromašno kot takrat, ko ni imel ničesar. Kar je pa glavno, zavedal se je vsikdar, da mu je Bog dal denar za to, da dela dobro. Koliko so dobili razni zavodi, razne dobrodelne naprave, misijoni itd., tega nihče drugi ne ve kot Bog in Francel. Ko smo potrebovali za cerkev sv. Krištofa razne stvari, je prišel Francel skrivaj in kupil. »Pa Bog obvaruj, da bi kdo izvedel, da sem jaz dal,« je dejal. Šele po smrti smo to povedali. Posebno je bil pa navdušen za katoliško in versko časopisje. Malo je časnikov, da bi jih Francel ne bil imel naročenih.

Toda pred božičem je bilo, ko je Francel zbolel. Nismo mislili, da nas bo tako hitro zapustil. Toda knjiga njegovih dobrih del je bila popisana. Bog je to knjigo zaprl, Francelna pa po sedemdnevni bolezní poklical iz Leonišča, kjer je iskal zdravja, k sebi, da sta naredila račun, ki je bil gotovo za Francelna jako ugoden in se ga je razveselil in se ga bo vekomaj veselil.

Res, Francel Požlep je lepo živel, pa tudi lepo umrl, umrl tako, kakor umirajo lepo vsi, ki tako lepo posnemajo velikega očeta Frančiška, kakor ga je Francel, ki vzamejo življenje na zemlji tako idealno versko, kakor ga je pojmoval Francel. Pokopali smo ga na njegovem domu v Notranjih goricah, kakor si je sam želel.

Francel je umrl, mi ga pa pogrešamo, posebno v cerkvi sv. Krištofa se kar še do sedaj nismo uživali, da ga ni več. Kar vedno še mislimo, da se bo oglasil s svojim glasom in zapel v čast presv. Zakramentu. Vendar Francel je pri Bogu in tam časti presveto Telo božje. Njegova dobra dela so pa ostala tu in prosijo molitev zanj. Ciborij, dve večni svetilki, več mašnih oblačil, tron nad tabernakljom, in še veliko drugega v cerkvi sv. Krištofa nas pa vsako nedeljo spominja nanj in ko molimo za dobrotnike cerkve, mislimo vsikdar pred vsem nanj. Naj v miru počiva!

DR. FR. W. FOERSTER — F. T.:

Čemu samopremagovanje?

Samopremagovanje je kaj suhoparna beseda. Če si mlad, te navdaja z občutkom iskrega konja, ki ga krote usnjene vajeti. Ali človeka, ki žejen stoji ob žuborečem studencu in ne sme piti. Samopremagovanje — sliši se kakor neprijetno zdravilo, ki ga odrasli zapišejo otrokom. Danes sem se namenil, da vam pokažem nasprotno. Ali prepričajte se sami! Tudi če bi sploh ne bilo odraslih in bi otroci sami živeli na kakem velikem otoku in bi daleč naokoli ne bilo videti nobenega učitelja — bi že čez nekaj tednov odkrili, da je samopremagovanje ena izmed najdragocenejših dobrin življenja samega. Ljudje lahko prav dobro živijo brez železnic, telefona, plinovne peči in električne luči — ne pa brez samopremagovanja. Sami morate povedati, zakaj je to tako.

Pomislite, recimo, da bi vas bilo vse zaneslo ob kakem brodolomu in bi se bili kakor Robinzon¹ rešili na kak samotni otok in bi si torej morali skupaj zidati stanovanje kakor divjaki in družno skrbeti za hrano. Mar mislite, da je treba za tako zidanje stanovanja samo lesa in kamenja in krepkih rok? Ne — bolj kakor vse to je važno, da se zna vsakdo obvladati. Čemu neki? Ker bi drugače že čez pol ure vsi sprti tekli narazen. Za sožitje ljudi je samopremagovanje prav tako potrebno kakor za ozvezdja neba strogi zakon njih premikanja — če bi na nebu vsaka zvezda letala okoli kakor lastovica po zraku, bi brž bilo vse v razsulu. Zvezde imajo samo to prednost, da jim prave poti ni treba šele samim iskati — medtem ko se ljudje iz večine šele po mnogih spopadih s težavo nauče v svojem življenju upoštevati, da niso sami na svetu — in marsikoga, ki se noče učiti, nazadnje mnogi spopadi tako zdelajo, da si sploh ne opomore več.

Zato tukaj govorimo o tem, da najdete pravo pot, preden zaidete v resne spopade, pri katerih nikoli ne veš, če jo boš srečno odnesel.

Ali ste pri naravoslovju že kedaj slišali, kako v živalskem in rastlinskem svetu poginejo vsi, ki se niso prilagodili svoji okolici in hrani, in da ostanejo samo tisti, ki so najbolj opremljeni z vsemi potrebnimi organi? Mislite si, da bi bil lev moder namesto rumen, od daleč bi ga bilo videti v puščavi in do nobene zveri bi se ne mogel priplaziti. Da bi škranček bil rdeč, da ne mogel leteti prek žitnega polja, ne da bi ga ujede takoj opazile.

¹ Robinzon je glavni junak istoimenega romana, ki ga je napisal angleški pisatelj Daniel Defoe (izgovori: difo; 1661—1731). — Op. prev.

Celo ptičja jajca so tako prilagojena okolici. Ali pomislite na čudovito ostre oči ptic roparic. Ujeda z motnimi očmi bi kmalu poginila od lakote. V človeški družbi je pa tudi taka prilagoditev. Kar je levu zobovje, ujedi oko, ptiču peroti, je človeku samopremagovanje. Kdor nima te sposobnosti, gre v človeški družbi kakorkoli po zlu — prav tako kakor kdo v vodi utone, če ne zna plavati. Seveda ni človeška družba tako okrutna kakor narava. Kdor premalo samega sebe vlada, mu ne dajo, da bi precej poginil. Skušajo ga še pozneje vzgojiti. V poboljševalnico pride ali v vzgajališče h kakemu strogemu učitelju in ko odraste, imajo z njim tudi še veliko potrpljenja — ali res v čišlih ga nimajo več. In nazadnje je tudi potrpljenja konec: Kdor dela zmerom po svoji glavi in se sam ne ovlada, kmalu osami in neče nihče imeti z njim dosti opravka. Družba ga izloči kakor kri izrine tujo tvarino ali kakor ledenik na obeh svojih plateh izmeče kamne. Saj že v šoli vidite. Kdor se tu nobeni stvari ne odreče na ljubo ugodju in željam drugih, bo kmalu izgubil vse prijatelje. Slabo je opremljen za življenje in če tega pravočasno ne opazi in zamujenega ne nadomesti, potem mu lahko pre-rokujemo bedno življenje.

Torej vidite: Za človeško sožitje je potemtakem samopremagovanje prav tako potrebno kakor ptiču za zrak perotnice, labodu za vodo plavnice in ribi škrge. Če bi torej hotel kdo reči: Ničemur se ne odpovedujem, delam, kar hočem, bi bilo prav tisto, kakor če bi orel rekel: »Plavam lahko po zraku tudi brez perotnic.«

Pa ne bomo tukaj govorili samo o človeški družbi sploh in čemu se nam je treba premagovati, da nas v njej trpe, marveč tudi o posameznih slučajih v življenju, ko nam je prav posebno žal, če se nismo ovladali. Še na to kedaj pomislite, kako se godi človeku, ki ni gospodar svojih mišic. Otrok pade v vodo; rad bi ga rešil, pa mu odpovedo roke, čeprav ima samo še dvanajst metrov do otroka — sam mora klicati na pomoč, medtem ko mu otrok pred očmi utone. Še veliko več nadlog in nesreč pa zadene človeka, ki nima zadosti moči, da bi krotil svoje strasti in slaba nagnjenja, in je suženj vsakega majhnega dražljaja, ki se vzbudi v njem. Ali mi lahko navedete kak zgled? Najbolj znan primer je pač pivec, ki čisto natanko ve, da je njegova pot pogubljiva, in je kljub temu prešibak, da bi se uprl. Toda vzemite rajši nekaj zgledov iz svojega lastnega življenja. Vi vsi bi si vendar radi za življenje pridobili kakšnega dobrega prijatelja ali prijateljico. Kako pa najdeš takega prijatelja? Nemara z oglasom v časniku: »Iščem prijatelja?« Veste: privlačni morate postati za druge. Kako to dosežete? Marsikdo je po naravi — a to ne obvelja, če nazadnje le vidijo, da si sebičnik. Ne — drugi morajo dobiti zaupanje, da ne misliš samo nase, ampak da ti srce bije za druge; to je torej treba dokazati. In sicer lahko dostikrat pri malenkostih. Če vidim, recimo, da drugi ni dobil sadja za v šolo in imam lepo sočno jabolko, mu lahko dam polovico ali tudi celo jabolko. Drugi vidi, da v srečutim z njim, in mi morda nakloni svojo ljubezen in iz majhnih začetkov se razvije prijateljstvo. Premislite, kako se je zgodilo, da ste si kakega tovariša izbrali za prijatelja — vsekakor je bila malenkost, ki vam je bila na njem všeč. Toda govorili smo o jabolku. Na žalost tu dostikrat nastopi nepremostljiva ovira, ko jabolka ne moreš podariti. Rad bi in vendar ne moreš. Zakaj ne? Česa je treba, da lahko daš jabolko? Premagati moramo sami sebe. Da bi rad sam jedel jabolko in se od njega ne maraš ločiti: to je največja ovira prijateljstvu. Zato se je dobro vaditi že prav zarana v premagovanju svojega teka in sladkosnednosti, da sami sebe obvladujemo, če bo šlo kedaj za to, da si pridobimo kakega prijatelja.

Ali vzemimo drug slučaj! Pred dvema letoma sem poučeval majhnega Francoza, ki si je pošteno prizadeval, da bi govoril nemški, pa je pri tem

delal zelo smešne napake. Drugi otroci so potem vsakrat zagnali bučen smeh in to ga je tako uplašilo, da sploh ni maral več odgovarjati. Ko ga nekoč ni bilo, sem rekel otrokom, naj kedaj pomislijo, kako bi njim bilo pri srcu, če bi se jim v tuji deželi tako posmehovali, naj rajši vse store, da malega opogumijo. Sprevideli so — ali drugič so nekateri spet bušili v smeh. Bilo jim je samim silno neprijetno in žal jim je bilo — a niso se mogli zdržati. Smejalne mišice se niso pokorile ukazu srca in tako so se otroci morali smejati, čeprav so se tega sami sramovali.

Ali veste, zakaj je morda potreba največjega samopremagovanja in kdaj se kdo najbolj kesa, če se ni obvladal? Kadar si komu obljubil, da skrivnosti ne boš izdal. Pod zavezo molčanja je Ema nekaj zvedela — za trdno obljubi, da bo zase ohranila — in toliko da pride domov, že sedi s svojo sestro šušljaje v kakem kotu in vprav še ujameš besede: Ampak da za božjo voljo nikomur niti ne črhneš o tem! Sestra pa je seveda že tisti večer pripovedovala svoji prijateljici in ta pove svojemu bratu in ta na ves glas razbobna po svojem razredu in tako se razve. Pa veste tudi, da sta že marsikatero dekle in marsikateri fant tožila, da nikoli ne najdeta pravega prijatelja ali prijateljice — in pri vsem tem niti ne slutita, da je tega kriva samo njuna blebetavost. Le opazujte sami pri sebi — kdor hoče imeti prijatelja, hoče človeka, ki mu lahko vse do zadnjega zaupa. Tako gotovo, kakor ve, da sleherno jutro vzide solnce, tako gotovo mora računati s tem, da bo prijatelj molčal, ako mu je kaj zaupal. Če kdaj dozna, da je ta tudi samo kaj malega izblebetal, je kakor v srce ranjen — vidi: to ni človek, ki mu lahko zaupaš. Zakaj če se v eni reči ne ovlada, se tudi v drugih ne bo mogoče nanj zanesti. In kako je potlej žal tistemu, ki ni mogel ohraniti skrivnosti. Toda nikoli se ni bil uril v premagovanju samega sebe — tedaj je seveda bilo veselje do čenčanja večje od prijateljske zvestobe.

Zato je še bolj potrebno, da se vadimo v molčanju in v tem zadobimo moč, ko da si s kolesarjenjem še tako okrepimo meče. Kajti z mečami si lahko pri kolesarski dirki priboriš samo nagrado, s samopremagovanjem pa si lahko pridobiš zaupanje — in če tega ni, si ubog osamel človek!

Na misel vam bo prišlo še dosti drugih zgledov, iz katerih boste lahko videli, čemu nam je v življenju samopremagovanje potrebno. Ne moremo tukaj naštetih vseh. Samopremagovanje prav za prav pomeni, da je človek v hiši svojega telesa edini gospodar in mu nj treba v nji slušati poslov in hlapcev, smejalnih mišic, želodčnih živcev, žvekanj, jezika in kakor že pravijo vsem tem rečem. Posli in hlapci naj se pokore gospodarjevemu vodstvu, ker ta ima celoto pred očmi in preračuna dohodke in izdatke ter razmišlja, kako se vsako posamezno dejanje strinja s celoto. Kdor podleže svojim gonom in strastem, svojim mikom in občutjem, se bo do zadnjega zelo bridko kesal, zakaj kar ti brez premisleka napravijo, se nikoli ne ujema s celoto in bo zato vselej nered in zmešnjava.

»Zakaj meso poželi zoper duha, duh pa zoper meso; ta dva sta si namreč med seboj nasprotna« (Gal 5, 17). Zatajevanje nam je potrebno, ker smo že po naravi nagnjeni k slabemu. To nagnjenje pa je dobilo še večjo moč po grehih naših prednikov skozi vsa stoletja, in novo moč dobiva po naših osebnih grehih. Celo življenje kristjana je boj, šele ob smrti smemo odložiti orožje. Kdor zanemarija zatajevanje, slabi lastno moč, vklepa samega sebe v verige strasti, in zgubi dušni mir. Kdor ne zatajuje samega sebe, ne more doseči zmage nad samim seboj, ne more vztrajati v dobrem in ne more ohraniti čistosti srca. In tudi če bi kdo še toliko napredoval v dobrem, ne sme prenehati z zatajevanjem, ker drugače premagane slabosti zopet znova dobe moči in oblast nad človekom.

Pax
et bonum!

Mir in
vse dobro!

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Glavni pogoji za zavarovanje za starost in onemoglost so sledeči:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 60 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnjega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na: »Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4« ali pa na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.«

1. Brez službe sem, zato za nekaj časa ne morem plačevati zavarovalnih premij.

Tako pišejo nekateri člani zavarovalnega odseka, drugi zopet pišejo, plačo so mi znižali, zato prošm, če bi smela za en čas plačevati nižjo premijo, ko se zboljšajo razmere pa bi doplačala, eni in drugi zraven pristavljajo prošnjo, da bi jih ne izključili radi tega iz zavarovalnega odseka in so v skrbéh, da jim bo zato zapadel ves vplačani znesek.

Da enega ali drugega izmed članov zavarovalnega odseka dandanes pritiska kriza, kdo bi mogel o tem dvomiti. Dobro vemo, da vsakdo lahko pride včasih v težave in prilike, ko mu ni mogoče povsem točno plačevati premij zavarovalnega odseka. Zgodi se, da si mora kdo dati popraviti zobe, da mora iti za botra ali botro nečaku ali nečakinji, da se ga loti bolezen in operacije običajno niso prav poceni, tako pride lahko vsakdo, če je tudi drugače še tako vesten plačnik, v zadrego, da ne more točno plačevati premij, kakor se je bil zavezal ob vstopu v zavarovalni odsek, toda zato naj si nihče ne dela skrbi, da bi ga izključili kratkoma iz zavarovalnega odseka in da bi izgubil ves tisti denar, ki ga je že vplačal.

Krivično bi bilo, da bi kdo izgubil ves svoj vplačani denar samo zato, ker brez lastne krivde ne more nekaj časa točno vplačevati zavarovalnih premij. Število teh, katere je kriza tako zadela, da začasno niso v stanu plačevati premij, je sicer majhno v primeri s celotnim številom vpisanih članov, vendar naj si zaradi tega ne delajo nikakih skrbi. Člen 9 sicer pravi, da članom, kateri kljub dvakratnemu opominu prenehajo z vplače-

vanjem premij, zapade ena tretjina, oziroma polovica vplačane vsote, toda kdor ima za to upravičen vzrok, temu ne zapade nič, pač pa bo moral seveda pozneje doplačati premije, kadar bo zopet prišel v ugodnejše razmere. Najmanj 95% vseh vpisanih članov vplačuje premije v zavarovalni odsek ne samo redno, ampak celo naprej, zato se nikomur ni treba bati, da bi pri splošni gospodarski krizi prišel v kako krizo tudi zavarovalni odsek. Mislili so sicer mnogi, zlasti ob početku našega zavarovalnega odseka, da bo pač kakor pri drugih podobnih stvareh v začetku vzplamtel ogenj navdušenja, ki pa bo v kratkem času ponehal. Izkušnja dveh in pol let, odkar zavarovalni odsek obstoja, dokazuje nasprotno. Vso čast moramo dati članom zavarovalnega odseka, katerikoli so se vanj priglasili, da bolj redno skoro ni bilo možno plačevati premij, kakor so jih plačevali oni. Vsakoletno poročilo o stanju zavarovalnega odseka kaže, da isti ne ponehava ampak stalno raste.

2. Rad bi vplačal za 30 let, to je za 5 let naprej in za 25 let nazaj, ali bi dobil po petih letih celo pokojnino ali rento?

Takih, ki imajo te vrste in podobne želje, ni samo eden, ampak več. Lahko bi zavarovalni odsek nabral veliko vsoto denarja, ako bi hoteli sprejemati take zavarovance. Na videz so te prošnje vsega uvaževanja vredne, saj bi na ta način zavarovalni odsek naenkrat obogatel za težke tisočake, toda radi varnosti moramo vse te in enake prošnje odkloniti.

Na prvi pogled bi sprejem take prošnje izgledal čisto nedolžen in celo dobičkonosen za zavarovalni odsek, toda istočasno bi bilo to zelo nevarno za sigurnost zavarovalnega odseka. Kakor hitro bi namreč sprejeli le enega s takimi pogoji, bi morali sprejeti vse, ki bi se s tako prošnjo pri nas oglasili. Res je, da bi se na ta način spočetka nabrale velike vsote denarja, toda obenem s tem denarjem, bi sprejeli tudi dolžnost, da v teku petih let začnemo izplačevati popolne pokojnine vsem tistim, ki bi imeli plačano dobo 30 let. In odkod naj plačujemo? V dveh letih bi bil izčrpan ves denar, ki je bil od takih zavarovancev vložen. Vsa nadaljna leta pa bi morali plačevati mesečne pokojnine iz obresti, ki jih donaša ustanovni sklad zavarovalnega odseka. Ker bi bile pokojnine zavarovancev, ki bi imeli že plačano za 30 let, precej visoke, bi se lahko zgodilo, da bi denarja iz obresti zmanjkalo in tako bi zavarovalni odsek prišel v plačilne težkoče. Če bi bil tak zavarovanec samo eden ali dva, bi se to seveda ne poznalo dosti, toda recimo, da bi jih bilo 20 ali 30, ali še več — če sprejmemo enega, moramo sprejeti vse —, tedaj lahko vsakdo izračuna, koliko bi bilo treba mesečno izplačevati za pokojnine in kaj hitro bi bila izčrpana vsota letnih obresti.

Ako torej odklanjamo vse take, kateri bi radi plačali za 25 let nazaj vse premije, se to ne zgodi morda radi tega, ker bi jih ne marali, ampak zato, ker ne maramo postavljati v nevarnost celotnega zavarovalnega odseka. Iz tega edinega vzroka sprejemamo premije za nazaj največ za pet let in ne več.

Nove knjige.

Šmarniške pesmi. Za letošnji maj smo prejeli dvoje novosti: Lavtizarjeve Šmarnice za prižnico in Šmarne pesmi za pevski zbor, ki sta jih zložila p. Hugolin in E. Hochreiter. Vse pesmi so pevne, lahke, globoko občutene, našim zborom prikladne. Zbori, ki gojijo umetne pesmi, bodo imeli v tej zbirki na razpolago 16 Marijinih pesmi, ki se lahko pojo tudi med letom.

Cena part. 32 Din, vsak glas 5 Din. Založila je pesmi Jug. knjigarna.

Vodušek Vital: Nedeljske misli. Ljubljana 1933. Samozaložba. Cena 32 Din, pri samozaložniku: Loke, Zagorje ob Savi, 29 Din.

Nedeljske misli so izhajale tedensko v lanskem »Slovincu«. Knjižica pa ne podaja samo misli, kakor so izšle v »Slovincu«, ampak toliko novega in poglobljenega, da lahko govorimo že o drugi izdaji. G. Vodušek nam jasno pokaže vse razočaranje nad tuzemsko srečo, odkriva nam brezobzirno, kako je sodobna družba od Boga odtujena, kako sodobni družabni red naravnost nasprotuje družabnemu redu, kakor ga narekuje krščanstvo. Odkriva nam versko prepričanje zastopnikov sodobne družbe, ki pač hočejo priznavati Boga, toda takega, ki si ga sami po svoji volji ustvarijo; ki hočejo biti verni, toda za vero si izberejo samo to, kar je njim samim všeč; ki priznavajo božje zapovedi, pa seveda samo tiste, katere niso v nasprotju z njihovim dotedanjim življenjem. Z eno besedo, slika nam ljudi, ki bi si radi vero ustvarili po svojem okusu. Zato moremo to knjigo toplo priporočati vsem mladim in starim. Enim kakor drugim bo koristila, bodisi da se obvarujejo pred žalostnim vplivom sodobnih krilatic, bodisi da se utrdijo v krščanskem življenju. Lepoto jezika in opreme ni treba da bi posebej poudarjali.

Zabret Franc: Sveti zakon vrelec življenja. Ljubljana 1932. Samozaložba. Cena 20 Din.

Lepa knjižica nam podaja misli ob okrožnici papeža Pija XI. o zakonu kot vrelec družine in življenja. Pisatelj z jedrnato, jasno in odločno besedo razlaga bistvo, namen, pomen in lastnosti zakona, družine in vzgoje otrok. Kratko, a krepko in z veliko resnobo zavrača razne moderne zmot, zablode, ugovore in izgovore. Opozarja na naravne posledice — kazni takih zablod —, a seveda predvsem na božjo postavo. Saj je resnično, da le vera v božji nauk daje premnogokrat edino zadostno moč upreti se vabljivim glasovom svobodomiselnih zmot, prav posebno v teh stvareh. Zato knjižico toplo priporočamo vsem, bodisi v lastno razmišljanje, kakor tudi, da bodo ob dani priliki znali braniti večno veljavna katoliška načela o zakonu in družini.

Dr. Opeka Mihael: Rastreseno klasje. II. zvezek. Ljubljana 1933. Založila prodajalna H. Ničman. Cena broš. 24 Din, pol platno 32 Din, celo platno 40 Din.

V tem zaključnem zvezku cerkvenih govorov nam nudi znani cerkveni propovednik 17 različnih govorov, med katerimi bodo posebno dobrodošli govori o krščanski dobroti, o treznosti, o družbi za širjenje vere, potem razni priložnostni govori, kakor n. pr. o sv. Jožefu, na porcijunkulo, o peklu ali je ali ga ni itd. S tem zvezkom je gospod stolni kanonik izčrpal tako rekoč ves zaklad verskih nauk in resnic, ter ga nam podal v lepo izdelanih cerkvenih govorih. Častitati moramo vsakomur, kdor je v posesti vseh zbirk cerkvenih govorov dr. Opeke.

Dr. Snoj Andrej: Adventizem. Njega postanek in razvoj, propaganda in nauk. Ljubljana 1931. Založila Bogoslovna akademija. Cena 4 Din.

Vsak katoličan priznava v apostolski veroizpovedi, da bo Kristus prišel soditi žive in mrtve, veruje pa tudi, da čas za to ni določen in da nihče ne ve, kdaj se bo to zgodilo. Adventizem, protestantovska sekta, ki se tudi med Slovenci sem ter tja širi, pa trdi in dokazuje, da bo Kristus kmalu prišel na zemljo k vesoljni sodbi. Razni adventistični preroki so že večkrat napovedovali dan in uro tega odločilnega dogodka, zmotili so se, a sekta zato ni izumrla, kakor pač neumnost nikoli ne izumrje. Knjižico toplo priporočamo vsem, zlasti v tistih krajih, kjer pripadniki te sekte širijo svoje tiskovine in knjige.